

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
Географічний факультет
Кафедра географії та менеджменту туризму

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ТУРИЗМУ У КРАЇНАХ СКАНДИНАВСЬКОГО ПІВОСТРОВА**

Дипломна робота

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконала:

студентка VI курсу, 620 групи
спеціальності 242 Туризм

Балюк Анастасія Валеріївна

Науковий керівник:

к.геог. н., доц. Заячук О.Г.

До захисту допущено:

Протокол засідання кафедри № _____

від _____ 2022 р.

Зав. кафедри _____

д. геогр.наук, доц. Король О. Д.

Чернівці-2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН	6
1.1 Природн-ресурсний потенціал розвитку туризму.....	6
1.2. Соціально-економічний та історико-культурний потенціал	15
1.3. Можливості розвитку та іміджу країн.....	25
Висновки до розділу 1.....	30
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН СФЕРИ ТУРИЗМУ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН.....	31
2.1 Провідні види туризму в Скандинавських країн.....	32
2.2. Туристична інфраструктура.....	49
2.3. Особливості нормативно-правового регулювання туризму.....	56
Висновки до розділу 2.....	59
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ КРАЇН СКАНДИНАВСЬКОГО ПІВОСТРОВА.....	60
3.1 Слабкі сторони та потенційні загрози розвитку туризму та методи їх вирішення.....	60
3.2. Підвищення конкурентоспроможності та перспективні напрямки розвитку туризму	64
3.3. Активізація співпраці в сфері туризму між країнами Скандинавії та Україною	70
Висновки до розділу 3.....	74
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79

ВСТУП

Сьогодні, з точки зору економічного розвитку країн, туризм є однією з найбільш пріоритетних галузей, оскільки прямо чи опосередковано впливає на стан розвитку галузей економіки, а саме транспорту, будівництва, торгівлі, зв'язку тощо. Іншими словами, роль туризму, і зокрема ефективно функціонуючої туристичної інфраструктури як об'єднання заходів, спрямованих на створення належних умов для реалізації туристичних послуг, є надзвичайно важливою та вимагає більш ґрунтовного підходу з боку урядів країни і суспільства.

Подорожі завжди викликали цікавість у людей. Останні кілька років стрімкий розвиток індустрії туризму, кількість туристів і кількість туристів продовжує збільшуватися подорожі. У 2020 році пандемія Covid-19 спровокувала кризу в туристичній галузі абсолютно у всіх країнах світу і в тому числі й в країнах Скандинавського півострова. Зараз туризм починає поступово відновлюватися, хоча його темпи є досить повільними.

Скандинавія – це не тільки один з найбільш розвинених регіонів Європи, а регіон який приваблює туристів своїм природним середовищем та розвинутою інфраструктурою туризму. Скандинавські країни приймають велику кількість туристів щороку. До складу Скандинавських країн включають Норвегію, Фінляндію та Швецію. У даному регіоні знаходиться багато туристичних об'єктів : історичні, архітектурні пам'ятки, меморіальні місця, музеї, багато об'єктів екологічного туризму – заповідники, національні та природні парки, заказники та пам'ятки природи.

Досвід розвитку туризму в скандинавських країнах, безумовно, цікавий для багатьох країн у різних аспектах: починаючи від організації послуг і закінчуючи питаннями економічної ефективності. Його дослідження дасть змогу скористатися перевагами сучасних форм розвитку туризму та адаптувати їх з урахуванням історичних, соціально-економічних, фізико-географічних і культурних умов цих країн. Тому обрана тема дослідження є

актуальною як з теоретичної та когнітивної точки зору, так і через її практичне значення.

Мета магістерської роботи полягає в узагальненні знань про сучасний стан та пріоритетні напрями туризму в країнах Скандинавського півострова для використання її позитивного досвіду для України.

Завдання магістерської роботи:

- проаналізувати вплив географічного положення, соціально-економічного розвитку на розвиток туризму регіону;
- охарактеризувати туристичний потенціал країн Скандинавського півострова;
- з'ясувати сучасний стан туризму країн Скандинавського півострова;
- здійснити аналіз туристичної інфраструктури;
- проаналізувати слабкі та сильні сторони та потенційні загрози розвитку туризму Скандинавських країн

Об'єктом дослідження є Скандинавські країни.

Предметом дослідження є ключові напрями розвитку туризму в країнах Скандинавського півострова.

Методи дослідження. При написанні магістерської роботи були використані наступні методи: аналізу, синтезу, порівняльно-географічний, узагальнення, статистичний, картографічний. Зокрема, використання методів логічного узагальнення забезпечило послідовність проведення наукового дослідження, проблемно-орієнтовний метод використаний для наукового обґрунтування напрямів вирішення проблем розвитку туризму досліджуваного регіону. Застосовувались також методи комплексного системного аналізу природних, соціально-економічних та управлінських явищ і процесів.

Практичне значення отриманих результатів. Матеріали роботи можуть бути використані в освітньому процесі під час проведення лекцій та семінарських і практичних занять.

Структура магістерської роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇН СКАНДИНАВСЬКОГО

1.1. Природно-ресурсний потенціал розвитку туризму

Важливою частиною економічної сфери країни є зростання її туристичного потенціалу. Якщо регіон хоче стати популярним туристичним напрямком, він повинен мати достатню туристичну базу та просувати її на ринок. Для розвитку туризму необхідна наявність унікальної природи та самобутніх історико-культурних об'єктів, а також високорозвиненої транспортної системи та готельного господарства.

Останніми роками країни, що належать до субрегіону Північної Європи стали потужним туристичним регіоном у світовому масштабі, приваблюючи все більше туристів своїми унікальними природними ресурсами та розвиненою туристичною інфраструктурою. Маючи потужну передісторію, іноді таку яка граничить із казкою (батьківщина тролів) і велике минуле перших мадрівників – хоробрих вікінгів, Скандинавські країни з-поміж небагатьох європейських країн, змогли зберегти первозданну чистоту дивовижно унікальної природи.

Норвегія. На території Норвегії можна відвідати чимало гір, гірських льодовиків, велику кількість річок, озер, водоспадів, широких бухт і піщаних пляжів, національних парків та заповідників. Значна протяжність країни з півночі на південь робить її ще більш привабливою завдяки різноманіттю флори і фауни, контрастними погодними умовами і навіть кардинально різним способом життя місцевих жителів.

Відпочинок і екскурсії в норвезьких фіордах в наш час є одним з найпопулярніших і модних видів дозвілля серед туристів. Норвезькі фіорди — це глибоководні затоки в Атлантичному океані, врізані в сушу між крутими скелями та горами, із замерзлими льодовиками на вершині та стрімкими водоспадами. Фіорди були утворені льодовиками, які все глибше і глибше врізалися в тверді породи протягом багатьох льодовикових періодів.

Нещодавно провідні експерти в галузі туризму провели конкурс на визначення найпопулярніших місць у світі. Конкурс проводить найбільший міжнародний туристичний журнал National Geographic Traveler. За його результатами абсолютним переможцем конкурсу стали норвезькі фіорди. Найбільш популярними фіордами серед туристів є Герангерфіорд, Люсіфіорд, Согнефіорд, Хардангер-фіорд, Ставангерфіорд, Шкьолденфіорд, Гломфіорд та інші. Фіорди Західної Норвегії, а саме Гейрангерфіорд і Нерьойфіорд, були внесені у 2005 році до Світової спадщини ЮНЕСКО [1].

Природа є важливою частиною туристичного продукту Норвегії, тому туристична діяльність адаптована та здійснюється всюди відповідно до особливостей природи, культури та навколишнього середовища. Тому здатність раціонально використовувати сектор природних ресурсів, на яких базується туризм даної країни і які мають бути збережені та розвиватися, є дуже важливою.

Важливим для Норвегії став Закон про охорону природи прийнятий ще у 1910 році, і з тих пір країна має одну з найрозвиненіших систем національних парків в Європі – станом на 2018 рік їх близько 47, сім з яких знаходяться на Шпіцбергені. Найвідоміші з цих парків вже мають багато спланованих туристичних маршрутів, а туристи можуть за допомогою автобусів навіть переночувати в одному з будиночків, спеціально обладнаних для потреб відпочиваючих [3].

Національний парк Бергеф'елль є найбільшим національним парком у центральній Норвегії, недалеко від кордону зі Швецією. Створений у 1963 році парк площею 109 000 гектарів охороняє природний комплекс соснових лісів, березових лісів і гірської тундри в прибережних частинах Скандинавських гір. Гірські ландшафти парку розташовані на висоті від 400 до 1700 метрів над рівнем моря і вважаються дуже мальовничими через льодовикові озера, стрімкі річки та водоспади.

Парк Індре Війдефйорден розташований у крутому ландшафті фіорду на півночі Свальбарду та охоплює внутрішній простір Війдефйордена, найдовшого фіорду Шпіцбергена. Війдефйорден оточений високою арктичною степовою рослинністю, де переважають трави та надзвичайно суха земля. Разом із рослинністю, знайдену на гніздових скелях, це найунікальніша флора на Шпіцбергені. З найбільших фіордів Шпіцбергена Вайдефйорд найбільше постраждав від людини.(вікіпедія пзф норвегії)

Найпопулярнішими DESTИНАЦІЯМИ країни, які відомі багатьом туристам по всьому світу, вважаються: Лофотерські острови, Нерьой-фіорд, Стіна Тролів, Атлантична дорога, Язык Троля, Гейрангер-фіорд і пляж Хоівіка.

Лофотенські острови знаходяться за полярним колом, але погода тут напрочуд м'яка. Лофотенські острови мають неймовірно чисту блакитну воду, велику кількість морських мешканців та величезні коралові рифи. Влітку сонце тут не опускається за горизонт, а взимку можна спостерігати північне сяйво. Відвідувачі можуть насолоджуватися такими видами діяльності, як альпінізм, піший туризм, їзда на велосипеді, спостереження за китами та серфінг.

Стіна троля — це приголомшлива кам'яна стіна, яка є частиною гір Троллтінден. З висотою 1100 метрів вона вважається найвищою вертикальною скелею в Європі. Є десять маршрутів, призначених для різних міжнародних груп альпінізму.

Атлантична дорога – це 8-кілометрова дорога, яка перетинає архіпелаг невеликих островів у Норвезькому морі. Маршрут петляє маленькими скандинавськими селами, чарівними гірськими вигинами та поворотами. Це одна з найпопулярніших доріг у світі, крім того, вона включена до Національного туристичного маршруту та в список культурної спадщини Норвегії.

Язик троля також є одним з найпопулярніших дестинацій у країні, до того ж його також вважають найбільш фотографованим місцем. Розташована на висоті 700 метрів над озером Рінгедальсватнет, ця дивовижна скеля виглядає дуже фотогенічно. Ділянка доступна для походів із середини червня до середини вересня. Підйом на скелю займає близько 5-6 годин.

Пляж Хойвіка - розташований на найпівнічнішому острові архіпелагу Вестерален, є одним з найкрасивіших пляжів регіону. Весь острів оточений горами, з високими вершинами, тихим узбережжям, чистим морем і піском. Незважаючи на те, що регіон розташований за полярним колом, клімат у цьому регіоні помірний цілий рік, причому температура взимку рідко опускається нижче 0°C. Найкращий спосіб досліджувати острів – на автомобілі та пішки. Маршрут протяжністю 9 кілометрів займає близько 5 годин. По дорозі ви побачите приголомшливі краєвиди гір, схилів і скелястих берегів. Крім того, тут можна спостерігати колонії птахів, особливо мешканців півночі - тупиків. [4]

Фінляндія. Говорячи про Фінляндію, можемо з упевненістю стверджувати, що ця країна також має велику національну спадщину, та природні ресурси для розвитку екологічного, спортивного туризму та його різновидів (у тому числі й екстремального). Її належне використання в туристичній індустрії дозволяє створювати робочі місця, збільшити доходи і туристичних потоків, тим самим підвищувати добробут населення та економічне процвітання регіонів.

Головним національним багатством Фінляндії, безсумнівно, є її природа, яка викликає великий інтерес у туристів. Любителі практично будь-якого виду дозвілля знайдуть тут щось цікаве. Для поціновувачів активного, а також екстремального відпочинку пропонуються гірськолижні курорти з розвиненою інфраструктурою, риболовля, снігове сафарі. Для тих, хто віддає перевагу відпочинку на природі, пропонуються зупинки в котеджах біля озера або в інших спокійних і тихих місць країни.

Зима у Фінляндії ідеальна для катання на лижах. По всій країні розташовуються понад 140 гірськолижних центрів, майже в кожному місті Фінляндії, більшість з них на півдні країни. Гірськолижний сезон починається в жовтні і триває до середини травня. На гірськолижних курортах переважно усі траси освітлені, тому темрява полярної ночі не завадить катанню.

Рельєф території країни переважно рівнинний, з низькими хребтами на півночі, клімат м'який континентальний завдяки теплому Гольфстріму та значною кількістю внутрішніх вод. Фінляндію називають країною тисячі озер, адже більше 10% території країни займають озера і річки, які ділять її на велику кількість островів. Найкращий спосіб дізнатися про цей казковий лабіринт – сісти на пором з Гельсінкі до Стокгольма. Найвідомішим озером є озеро Сайма на південному сході, яке є важливим місцем для лісозаготівлі та транспортування вантажів для внутрішніх районів без залізниць і доріг. Озера Пяйянне в південній Фінляндії, Нясіярві в південно-західній Фінляндії та Оулуярві в центральній Фінляндії разом з річками також відіграють важливу роль у водному сполученні. Багато невеликих каналів з'єднують річки та озера країни, іноді оминаючи водоспади. Найбільш важливим є Сайменський канал, який з'єднує озеро Сайма з Фінською затокою. І так як Фінляндія вже відома як країна озер, це дає можливість для розвитку різноманітного водного туризму в країні.

Узбережжя Фінляндії разом з архіпелагом, озерами та річками в центрі країни є магнітом для любителів човнів, катерів і яхт. Велика кількість річок дозволяє здійснювати цікаві туристичні екскурсії, наприклад, спускатися річковими порогами на різноманітних човнах (байдарках, каное, плотах тощо). У Фінляндії дуже популярна риболовля. Чисті і багаті рибою водойми країни відкривають безмежні можливості для всіх видів риболовлі, тим більше, що це захоплення актуальне в будь-який час року.

Фінляндія є джерелом унікальних можливостей для екотуризму. Сьогодні країна йде зовсім іншим шляхом, і люди вважають пріоритетом їхати в старі міста, бути ближче до природи, жити на фермах. Розвиток туристичних об'єктів у великих лісах є наступним трендом екотуризму Фінляндії. Звичайно, час, проведений у затишному будиночку в оточенні пишних лісів і красивих озер, може чудово заспокоїти нерви та сприяти тривалому відчуттю безпеки.(ЧОЧУА)

Суворе екологічне законодавство, політика влади щодо захисту національних лісів і озер перетворили країну в єдину заповідну територію (більше 80% води в озерах Фінляндії придатні для пиття). Навіть Гельсінкі, найбрудніше місто у країні, водночас є найчистішою столицею Європи. Також Фінляндія здобула 4 місце з 140 країн у рейтингу найбільш екологічно чистих країн світу Завдяки унікальності фінських ландшафтів країна позиціонується як один із основних напрямків для в'їзного екотуризму.

Станом на 2020 рік у Фінляндії створено 40 національних парків, що займає 3% території країни.

Паллас-Юллястунтури – найпівнічніший національний парк Фінляндії та один із найбільших. Деякі експерти стверджують, що повітря в цьому місці найчистіше у світі. Три мільярди років тому на цій землі існували гори, схожі на Альпи. В результаті тут утворюються поля — гори з відносно плоскими вершинами і без дерев. На території національного парку розташовано понад 500 кілометрів гірськолижних трас різної складності. Деякі стежки в парку доступні для людей з обмеженими можливостями (з помічниками).

У національному парку Реповесі знайдеться щось для кожного, навіть для завзятих альпіністів (любителів гір), де підвісний міст давно став улюбленим місцем для сімей з дітьми. Реповесі вважається відносно

молодим національним парком, створений у 2003 році на території, яка використовується для лісозаготівель. У парку є кілька оглядових веж (найвища 20 метрів), тому спостереження за птахами тут є одним із популярних видів діяльності.

Національний парк Оуланка розташований у провінціях Лапландія та Північна Пох'янма на півночі Фінляндії, недалеко від російського кордону. Оуланка відкрита цілий рік і пропонує різноманітні пішохідні маршрути, від дуже коротких (0,3 км) до дуже довгих (82 км). Саме тут пролягає одна з найвідоміших фінських туристичних стежок Кархункієррос (буквально «ведмежа дорога») протяжністю близько 80 кілометрів. У парку також розміщуються оглядові майданчики для спостереження за природою та підвісні мости, які дають змогу потрапити до чи не єдиного водоспаду у Фінляндії.[\(planetskop.com/uk/podorozhi/fins-ki-natsional-ni-parku-korotkuu-hayd/\)](http://planetskop.com/uk/podorozhi/fins-ki-natsional-ni-parku-korotkuu-hayd/)

Заснований у 1880-х роках, зоопарк Коркеасаарі є одним із найстаріших зоопарків у світі та вважається лідером у своїх спеціальних програмах розведення тварин, що знаходяться під загрозою зникнення. Як і в будь-якому хорошому зоопарку, навколишнє середовище було розроблено так, щоб воно було максимально схоже на природне середовище існування тварин і рослин, які знаходяться у межах парку. Зоопарк відкритий цілий рік, а відвідування тропічних будиночків — одна з найпопулярніших туристичних атракцій у Гельсінкі взимку. Зоопарк знаходиться на острові, і дістатися туди можна на поромі з травня до кінця вересня. Решту року сюди можна приїхати автобусом.

Великі лісові масиви, нестандартна житлова забудова в гірських районах, поселення біля фіордів або просторі водойми біля доріг спонукають відвідувачів подорожувати на автомобілі або орендувати автомобіль чи трейлер. Скандинавія є провідницею життя майбутнього, зберігаючи природу та використовуючи найкращі технології.

Швеція – країна з чарівною природою та густонаселеними лісами. Їх територія займає 53%. Гори тут невисокі, найвища точка це гора Кебнеркайсе (2111 м). Норландське Плато знаходиться у східній частині країни та займає майже половину усієї території. Ріки яке його пересікають впадають у Ботнійську затоку. Неодміним плюсом є вихід до моря. В цілому країна є багатою на природньо – рекреаційні ресурси.

Ландшафти з їх різноманітністю, флора та фауна, клімат, чудово сприяє для розв'язку різних видів туризму. В основному, гірськолижному, екотуризму, та екстремальному. Тут також популярне катання в упряжках з оленями, риболовля в найчистіших озерах, красу північного сьйва відпочиваючі оглядають у своїх затишних кемпінгах. Шведи дуже цінують екологію, тому національні парки країни є її надбанням. Цікавий факт, що шведи перші, хто почав створювати парки для того, щоб зберегти природу. Одним з перших національних парків країни є Абіску, розташований на півночі 200 кілометрів від Полярного кола. Більшу частину парку займає ущелина річки Абіско, Озеро Турнетреск, покрите льодом більшу частину року. Популяції північних птахів і тварин: песець, північний олень, лемінги, норка, білий Сова, Кулик, Росомаха, Вовк. Ще один північний національний парк Вадвечокка розташований с Норвегія. До парку немає доріг, пройти можна тільки по воді або через лід озера Турнетреск. У цьому досить важкодоступному парку влада досягла успіху Максимально зберегти первісну екологію північного березового лісу. У Швеції є агенства, які слідкують та піклуються про заповідники. Національний парк Сарек представляє відвідувачам більше 200 гір, висота яких Більше 1800 метрів. Тут знаходяться 13 найвищих точок країни. для закоханих Сарек ідеально підходить для трекінгу, але його стежки дуже складні. У парку відсутні кемпінги та можна натрапити на ведмедів. Джуру - парк розташований на 30 невеликих островах у самому центрі озера Венерн. Дістатися до нього можна лише на човні. 33 південні національні парки варто відвідувати

навесні, коли починають цвісти ліси та квіти. Навіть у столиці Швеції є національний парк – це «Королівський Екологічний парк», ставши першим у світі міським національним парком. Велика природна ділянка з різноманітною флорою та фауною. Швеція багата на бальнеологічні ресурси. Які використовують в умовах курортів та поза ними. Виділити можна пелоїди та мінеральні води. Води поділяють на: сірководні, радонові, вуглекислі, з високим вмістом речовин. Ці ресурси країни сприяють її туристичному розвитку. Адже для відпочиваючих є дуже важливим фактор не тільки морального та естетичного задоволення, а й фізичного.

1.2. Соціально-економічний та історико-культурний потенціал

Історико-культурний потенціал країни можна вважати основою культурно-пізнавального туризму, що охоплює все соціально-культурне середовище з традиційними звичаями, побутом, особливостями господарської діяльності. Будь-який регіон може забезпечити мінімальний набір ресурсів для пізнавального туризму, але для досягнення масштабного розвитку необхідна певна концентрація об'єктів культурної спадщини: археологічних пам'яток, великих і малих історичних міст, сільських поселень, музеїв, театрів, виставкових залів, розвиненої інфраструктури, етнографічних об'єктів, народних промислей та ремесл тощо. Найважливішим мотивом туристичної подорожі є бажання побачити шедеври природи або природний стан людського генія. Об'єкти світового значення значно підвищують рейтинг регіону, використовуючи свою магічну привабливість та створюючи унікальні туристичні проекти, які користуються попитом у країні та за кордоном, і які в подальшому стають туристичними брендами країни.

Політика багатьох країн щодо розвитку історико-культурного туризму демонструє тенденцію сталого розвитку. Потенціал історико-культурної спадщини розглядається не лише як потужний важіль для зростання

економічних показників туризму, а й як сприяючий фактор, щоб зберігати, охороняти та популяризувати історичну, культурну та етнографічну спадщину всіх народів.

Максимальне втручання та комплексне використання ресурсів історико-культурного туризму є досить актуальним питанням і проблемою. Ресурси даного виду визначаються як сукупність матеріальних і духовних культурних пам'яток соціального та освітнього значення, сформованих в ході історичного розвитку конкретного регіону, і тим самим стають об'єктами туристичних показів через значний пізнавальний інтерес.

Відповідно до тверджень Н.Тереса: «До групи історико-культурних ресурсів належать пам'ятки історії та архітектури, художнього, етнографічного та народного мистецтва». Культурно-історичний потенціал скандинавських країн насамперед відображається в їх історичній спадщині. Адже саме наявність унікальних історичних об'єктів зумовлює успішний розвиток туризму в країнах регіону.

Країни Скандинавії мають різноманітні культурно-історичні ресурси, представлені в основному місцевими стародавніми культурними об'єктами. Ці країни мають достатню кількість історичних пам'яток та унікальних церковних речей. Найцінніші з них занесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО [1, 16]. Також тут багато музеїв і театрів.

Культура та архітектура скандинавських країн мають багато характеристик, які відрізняють їх від інших європейських країн. Місцева архітектура бере свій початок з епохи вікінгів. За рівнем розвитку скандинавської національної архітектури можна простежити розвиток історії даних країн. Такі пам'ятки характеризуються різними архітектурними стилями залежно від періоду їх спорудження - від романського до модерну. Архітектурний стиль Скандинавії завжди визначався не тільки модними європейськими трендами, а й рівнем економічного розвитку, технічної

оснащеності, демографічними особливостями і, звичайно, культурними змінами кожної країни. Усі тенденції у галузі будівництва з розвинутої континентальної Європи ніколи не були повністю запозичені, а скоріше адаптовані до місцевого клімату холодних зим, сильних вітрів і високої солоності повітря, особливо вздовж узбережжя [15].

Перелік культурних надбань скандинавських країн також поповнюють музеї, експозиції яких присвячуються історіям держав, починаючи від часів вікінгів і до сьогодення, темам морських подорожей, культур та побуту народів. До того ж вони багаті унікальними художніми та мистецькими галереями. До прикладу, кожен фюльк (адміністративна територіальна одиниця) Норвегії розміщує у собі музеї. В Осло їх найбільша кількість, так як це столиця країни, і тут зосереджуються центральні музеї держави. Так само велике різноманіття музеїв у Хордаланні, Ругаланні та Опплані – центральних культурних провінцій країни. Музейні колекції Норвегії присвячені темам історії, зокрема і соціальній, природознавству та археології. На сьогоднішній час загальна кількість експонатів складає близько 51 млн. Також до уваги відвідувачів пропонується близько 2 900 виставок різної тематики [Безуглий].

Унікальна історико-культурна спадщина, зосереджена у фінських музеях, є популярними об'єктами інтересу для туристів. Станом на 2016 рік колекції музеїв Фінляндії налічує 5,5 млн історико-культурних предметів, 405 тис творів мистецтва, 21,7 млн природних експонатів, 22,8 млн світлин та 38 тис аудіовізуальних об'єктів. В даний час одним з основних напрямків діяльності Асоціації музеїв Фінляндії є проект «Креативний музей», метою якого полягає у зміцненні зв'язків закладів культури та суспільства, зокрема відвідувачів, залученні сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій, покращенні передачі інформації для туристів, а також в отриманні нового досвіду, знань та способів поглиблення культурного обміну [6].

Фінляндія має подвійну культурну та географічну ідентичність із чіткими західними та східними впливами. Історичні сільські та міські території Фінляндії є силами тяжіння, які формують колективну пам'ять країни та усієї нації загалом. Фінський пейзаж вважається загальнонаціональним символом рідного краю і малої батьківщини, і є важливою частиною народного патріотизму.

Менталітет фінського суспільства складається насамперед з ідеалу аграрного суспільства, символів природи, романтизму фінського народного епосу. Н. Терес зазначає що «під впливом впливом євангелічно-лютеранських традицій ствердилися такі риси фінського характеру та стилю життя як висока культура праці, індивідуальне відношення до Бога, соціальний динамізм» [6].

Іноземці цікавляться фінською історією та культурою насамперед через те, що фіни змогли подолати бідність та статусну нерівність, сформували приклад демократичного суспільства з високим рівнем освіти, груповим мисленням та колективною свідомою відповідальністю.

Питанням розвитку туристичної сфери займаються велика кількість міністерств і відомств Фінляндії, серед яких Міністерство праці та економіки, Міністерство фінансів, Міністерство сільського і лісового господарств, Міністерство охорони навколишнього середовища, Міністерство освіти і культури, Міністерство транспорту та Міністерство міжнародних відносин. Сучасною стратегією розвитку туризму Фінляндії передбачено фокусування уваги на трьох компонентах: внутрішній розвиток галузі туризму, підвищення іміджу Фінляндії як країни туризму та відпочинку, розвиток матеріально-технічної бази туризму [6].

Досягнення фінської індустрії туризму стали можливими не тільки завдяки здатності до інновацій, розвитку індустрії культури, інформаційних технологій, але й захисту історико-культурної спадщини, національних

традицій і навколишнього середовища, дотриманню принципу консенсусу між суспільством і державним управлінням на всіх рівнях.

Innovation Norway, державна компанія, що займається розвитком туризму в Норвегії, випускає щорічний звіт про найпопулярніші культурні та природні туристичні об'єкти країни. У звіті за 2019 рік було перераховано 50 пам'яток культури, 10 найпопулярніших наведені у таблиці 2.1.

Табл. 2.1. Список найбільш відвідуваних культурних пам'яток Норвегії

№	Пам'ятка культури	Місцезнаходження	Кількість туристів (2019р.)
1	Фунікулер Флейбанен	Берген	1531707
2	Лижний трамплін та Музей лиж у Хольменколлені	Осло	706867
3	Брюгген	Берген	597510
4	Кристіансанський зоопарк	Кристіансанн	553004
5	Парк розваг Тюсенфруд	Осло	510680
6	Залізниця Хаделанд Глассверк	Флом	477545
7	Скляна фабрика Хаделанд Глассверк	Евнакер	451400
8	Фортеця Фредрікстада	Фредрікстад	372360
9	Музей кораблів вікінгів	Осло	324900
10	Парк атракціонів Худерфоссен ФаміліпаркЕйер	Ейер/Ліллекхаммер	280500

Південна Норвегія – найбільш типова візитівка цієї країни. У регіоні розташовані найбільші міста (Берген, Ставангер, Кристіансанн, Тронхейм, Молде, Кристіансунд, Олесунн та ін.), у тому числі столиця країни – Осло. Основними об'єктами відвідування цих є специфічні церкви, типові норвезькі будинки, різноманітні пам'ятки архітектури та сучасні інженерні винаходи сучасної інфраструктури.

Візитна картка півночі країни – це не тільки пам'ятки, такі як мис Нордкап і мис Нолкінген, місто Тромсо і навколишні його лісисті гори, невеликі міста Боду, Нарвік, Лофотенські острови та інші менші селищні масиви у центральній частині країни, які мають специфічні архітектурні та природні особливості, а також таке унікальне природне явище як Полярне сяйво. Місто Тромсе, яке розташоване за Полярним колом на 69°40' північної широти, є найкращим місцем для спостереження за північним сяйвом. Перебувати тут протягом кількох днів буде дуже комфортно і зручно завдяки різноманітності готелів, хостелів та інших форм розміщення. Найпопулярнішою точкою спостереження для туристів є «Cable Car», на якій є канатна дорога і кімната з рестораном на вершині. Полярне сяйво також можна побачити в багатьох інших містах, але через сезонний характер явища туди може бути дещо складно дістатися та знайти житло. До того ж, одним з таких об'єктів, на який варто звернути увагу під час подорожі до Норвегії, є Лофотенські острови.

Важливим фактором розвитку туризму в Норвегії та Фінляндії за останні роки стали фестивалі, ярмарки та святкові події. Результатами проведення конкретних заходів, просування їх популярності та реклама сприяли не тільки збільшенню потоку туристів до регіонів та місцевостей, а й підвищенню інтересу до історії та культури краю, відродженню народних традицій та ремесл. Більшість туристів зазвичай надає перевагу столичним регіонам, але завдяки величезному спектру концертів, майже кожна адміністративно-територіальна одиниця держав дозволяє насолодитися улюбленою музикою та різними змаганнями. Адже саме музичні фестивалі становлять значну частину фестивального туризму у Норвегії та Фінляндії.

Найпопулярнішими норвезькими музичними подіями є:

- Oslo Summer Festival триває 2-3 дні, протягом яких центральна частина міста перетворюється на арену для живих концертів. У дні фестивалю вулиці Осло зустрічають норвежців та численних туристів не лише

розважальними програмами та великою кількістю кулінарних сюрпризів зі свіжої риби.

- Фестиваль фольклорної музики. Фестиваль запрошує у Ферді учасників з усього світу (понад 250 колективів та виконавців національної музики).
- Kongsberg Jazz Festival (Джазовий фестиваль). Проводиться він у місті Конгсберг, за 80 км від Осло, під гаслом: «Ми даємо публіці те, що хоче почути і те, що вона хоче почути, але ще здогадується про це».
- у Гейло проходить альтернативний музичний фестиваль «Крижана музика», на якому виконавці грають на музичних інструментах, вирізаних із льоду.[tripmydream.com/norway/events]

Багато святкових подій у Фінляндії базуються на історичних традиціях фінського народу. Наприклад, з 1743 року на початку жовтня в Гельсінкі протягом декількох днів проходить Ярмарок оселедця, коли завозять останню в сезоні рибу і пропонують відвідувачам оселедець з різними соусами і приправами. Фестиваль їжі «Herkkujen Suomi», який вперше відбувся в Гельсінкі в серпні 2011 року, присвячений традиціям фінської національної кухні, де відвідувачі можуть ознайомитися з органічними продуктами фінських фермерів і придбати вироби народних промислів, особливо теплі. зимовий одяг. Темі народної музики присвячено організацію фестивалів з багаторічною історією: фестиваль народної музики в Хаапавесі, фестиваль фольк музики в Соммело, фестиваль скіфл-музики «Kihveli Soikoon» у Ханкасалмі, фольклорний фестиваль у Каустінені (вперше проведений у 1968), фольк-фестиваль «Spelit» у Південній Остроботнії (47-й в історії) [Терес] Швеція багата на цікаву історію. Масштаби країни ще у 17 столітті, були дуже великими. У наші часи країна стала менша за розмірами у три рази. Високе життя населення та Швеції в цілому, повпливала відмова від конфліктів воєного типу та участі у війнах. Період ХХ ст . в країні пройшов без війн. Завдяки тому, що у Швеції економіка розвинена на високому рівні , Це дає змогу фінансувати різні програми по збереженню та захисту

навколишнього середовища. Швеція має чудову інфраструктуру, кваліфіковану робочу силу. До головних ресурсів країни можна віднести : залізник, ліс та гідроенергію. Економіка країни більше сприється на зовнішню торгівлю. Урбанізація тут на дуже високому рівні. У містах проживає 83% всього населення країни. Хоча, ще у 1940 р. відсоток населення, який проживав у містах становив 38%. А до початку індустріалізації 11% припадало на 1860 р. Відтік населення з сіл до міст, привело до фактичного обезлюднення районів півночі. Столиця Швеції – Стокгольм, за сумісництвом є найбільшим містом . Якщо включати передмістя , то всього у ньому проживає 1,5 млн. чол. Так склалось історично, що Швеція змогла зберегти у собі багато цінних пам`яток. Палаців та замків, величних соборів та пам`яток природи. Світова спадщина ЮНЕСКО, налічує чимало об`єктів Швеції. Таб.2.2

Таблиця 2.2.Список об`єктів спадщини ЮНЕСКО Швеції.

	Назва	Місце розташування	Час створення	Час занесення до списку
1	Королівська резиденція Дронгтнінгхольм	Стокгольм	1580	1991
2	Бірка і Гувгорден	Острів Б`єрк`є	800-975	1993
3	Залізобробний завод Енгельсберг	Село Енгельсберг	1681	1993
4	Наскельні рельєфи в Танумі	місто Танум	1,8 тис років до.н.е	1994
5	Скугчюркогорден	Місто Стокгольм	1917	1994
6	Ганзейське місто Вісбю	Місто Вісбю	900	1995
7	«Церковне містечко» Гаммельстад	Гаммельстад	XII століття	1996
8	Лапонія	Лапландія	-	1996
9	Військово – морський порт міста Карлскруна	Місто Карлскруна	1680	1998

10	Сільський ландшафт на острові Еланд	острів Еланд	-	2000
11	Високий берег і ахіпелаг Кваркен	Ботнічна затока (разом з Фінляндією)	-	2000 2006
12	Гірничо промисловий район Велика мідна гора	Місто Фалун	X століття	2001
13	Радіостанція Вербег	Місто Варберг	1924	2004
14	Геодизична дуга Струве	Спільно з Україною, Естонією, Фінляндією, Молдовою, Норвегією, Литвою, Латвією, Білоруссю	1816-1865	2005
15	Декоровані ферми Хельсінгланда		XIV-XIX	2012

Культура Швеції та її географія має потужний вплив на формування власних традицій. Через те, що географія Швеції є досить різноманітною, цей фактор вплинув на адаптацію шведів до умов природи та на їх національні традиції загалом. На фестивальну культуру, ще у середньовічі дали вплив германці. Як і у більшості країн, церква не залишалась осторонь і також внесла свою лепту у традиційні шведські фестивалі. Концертний зал, побудований в 1935 році на знаменитій площі в Гетеборзі років, має чудову акустику і тому вважається популярним світі. Він був скасований Реформацією в 16 столітті. Щороку на головній площі проводиться свято під назвою «Геборг паті». Чотири повних дні невтихають різні музичні події, цікаві івенти, танцювальні виступи. Навколо відкривають безліч автентичних барів та кафе. Стокгольм частенько порівнюють з величезним музеєм. В ньому збережені та зосереджені національні традиції, побут, та новітні технології. У столиці було створено парк культури у якому було зібрано понад 150 експонатів. Музей корабля «Васа» є одним з найпопулярніших музеїв столиці. У ньому все просякнута атмосферою

Швеції 17 – го століття. Це історія військового корабля, який не пережив свій перший вихід у відкрите море. Національний музей зібрав у собі чимало картин відомих художників та скульпторів, а також безліч експонатів, знахідка яких датується 16 століттям. Тут можна побачити картини : Гойя, Рембранта, Моне, Ван-Гога, Перуджіно та інших відомих художників. Цікавий музей під відкритим небом, був заснований у 1891 році та розташований на о-ві Юргоден (Стокгольм). У цьому місці показані садиби та будиночки, На території музею налічується 150 таких експонатів, від XVIII-XX століття. Повністю збережені етнографія, побут та національні костюми. Серед більш модерних та цікавих споруд – концертний зал «Глобус», він є найбільшою спорудою світу сферичної форми. Стокгольм являє собою так би мовити ядро, навколо якого згруповано багато міст та історичної спадщини. Головна вулиця столиці під назвою «Кунгегатан», височіють модерні та високі будинки, тут розташовані адміністративні та торгівельні центри. Острови «Юргорден» та «Шепсхольмен» можуть похизуватись великим комплексом в який входить : аквапарк, музей, розважальний парк з гірками «Тріволі» та чималий етнографічний музей «Скансен». Королівський Палац, який побудували ще у XVIII столітті, знаходиться у мальовничому місті Гамластан. У цьому ж місті можна відвідати старовинні церкви, побудовані у готичному стилі. Головною перлиною можна вважати Статую Св.Георгія, який вражає своїм мечем дракона. (1489). Кропітка робота є позолоченою та витисана з дерева. Також, 75 км від «Стокгольму» розкинулось одне з найстаріших міст Швеції – «Уппсала». Тут розташований найдревніший університет Європи, який був заснований у 1477 р. В середині нього є величезний ботанічний сад, колекції картин та старовинна бібліотека. Швеція добре та уміло зберігає національну культуру та історичну спадщину.

1.3. Можливості розвитку іміджу країни

На сьогоднішньому висококонкурентному світовому ринку туристичних послуг завдання ефективного управління туристичними DESTИНАЦІЯМИ відповідно до їх унікальності та автентичності стає все більш актуальним. Унікальність самої території вважається важливим фактором підвищення її конкурентоспроможності та формування позитивного іміджу. Зважаючи на те, що концепція туризму останнім часом зазнала значних змін, а також з'явилися нові прояви в мотивації та поведінці туристів, пов'язані з вибором особистих траєкторій подорожі та пошуком нових емоційних вражень від подорож, можемо запевняти, що просування туристичних DESTИНАЦІЙ через їхню особливість та унікальність має бути основою туристичного брендингу.

Т.Є. Крикун на основі проаналізованих наукових досліджень визначає поняття державного бренду та процесу брендингу як «процес створення іміджу країни, процес моніторингу та оцінки, а також проактивного управління для вдосконалення та посилення зміцнення репутації країни у сприйнятті цільовими міжнародними аудиторіями, учасниками якого є органи системи державного управління, громадянське суспільство країни та засоби масової інформації» [12]. Бренд, потенціал та ідентичність держави залежать від національної ідентичності її мешканців, їх самоусвідомленості (як вони бачать себе та свою країну) та іміджу країни (як громадяни хочуть, щоб їхню країну визнавали на міжнародному ринку).

Переваги послідовного та професійного процесу брендингу для держави чи території можна визначити як здатність залучати більше інвестицій, оскільки позитивний імідж прямо пропорційний економічним і соціально-політичним показникам країни, таким як податкова система, якісна професійна робоча сила, безпека, середовище, політична стабільність.

Важливою складовою ефективної реалізації стратегії формування міжнародного іміджу та програм розвитку в системі національного

управління є співпраця та участь представників державних інституцій, бізнесу, мистецтва, освіти та ЗМІ. Необхідно визначити, як держава сприймається внутрішньою та зовнішньою аудиторіями, що має стратегічні та потенційні наслідки для міжнародної співпраці держави [8]

Характеристика туристичних продуктів скандинавських країн справила значний вплив на менеджмент і маркетинг туризму. Для того, щоб туризм був прибутковим, необхідно надавати відповідні послуги. Стратегічною метою розвитку туризму в скандинавських країнах є створення туристичних продуктів, конкурентоспроможних на світовому ринку. Формування позитивного іміджу країн регіону та їх окремих туристичних об'єктів стає частиною загальної стратегії розвитку туризму в цих країнах.

Розвиток добре обслуговуваної індустрії внутрішнього туризму є головною передумовою для покращення та просування іміджу Фінляндії на міжнародному туристичному ринку. Туристичні компанії Фінляндії активно популяризують і використовують у своїй діяльності унікальний історико-культурний потенціал країни. Фіни активно займаються як внутрішнім, так і міжнародним туризмом.

Останнім часом великою популярністю користуються тури на ферми у Фінляндії. Подорож фінською сільською місцевістю — чудова нагода для верхової їзди, веслування на каное, садівництва, випікання або приготування апетитних страв на кухні ферми тощо. На туристів чекають реліквії, старі ферми, садиби та невеликі сільські готелі. Дістатися можна на автомобілі або поїзді. Господарі зазвичай радо зустрічають гостей на вокзалі.

Фінляндія позиціонує себе як один з провідних напрямків міжнародного екологічного туризму. Ця країна є джерелом унікальних можливостей для екотуризму. Сьогодні Фінляндія йде зовсім іншим шляхом, і люди вважають за краще їхати в старі міста, бути ближче до природи, жити на хуторах. Розвиток туристичних об'єктів у великому лісі – наступний

напряму екотуризму. Звичайно, час, проведений у затишному будиночку в оточенні пишних лісів і красивих озер, може чудово заспокоїти нерви та сприяти тривалому відчуттю безпеки [24]. До того ж, уряд зобов'язався зробити столицю Гельсінкі вільною від автомобілів до 2025 року, будуючи високоякісну транспортну систему відповідно до потреб населення. Зараз у місті є 2400 кілометрів велодоріжок для користування місцевим населенням

На ринку міжнародних туристичних послуг Фінляндія також позиціонується як країна пізнавального та зимового лижного туризму, літнього відпочинку з використанням природних ресурсів (озер, річок, лісів). Санта став головним туристичним брендом країни. Його резиденція знаходиться у Лапландії. Найвідоміший у світі дідусь зустрічає гостей у Santa Claus Village – зимовому місці відпочинку з десятками магазинів, атракціонів, готелів і кафе. Тут кожен може зустріти знаменитого Санту, а також мати змогу скористатися справжньою поштою на території новорічної резиденції, щоб відправити листівки рідним і друзям.

У 2020 році Норвегія, батьківщина легендарних вікінгів та тролів, відзначила 115 років незалежності. У більшості туристів з Норвегією асоціюються мальовничі фіорди, кришталево чисті річки, долини і водоспади, приголомшливо красива природа, чарівні села з червоними норвезькими будиночками.

У 2019 році Норвегію відвідало 5,9 млн туристів, і, згідно з тенденціями, очікувалося, що ця кількість буде зростати з кожним роком. Зростання туристичних потоків призводить до проблеми досягнення головної мети в концепції сталого розвитку, а саме скорочення викидів вуглекислого газу. Реалізація плану «нуль відходів» мала бути завершена в 2030 році, але через вплив епідемії в 2020 році план був скоригований. Проте політика надання державних проєктів для досягнення кінцевих цілей програми залишається в силі.

Проте зростання кількості туристів негативно вплинуло на стан території як важливого туристичного напрямку. Це вимагає вирішення проблем і розробки підходів до управління місцевим туризмом. У результаті норвезький уряд витрачає близько 37 млн доларів на впровадження інновацій та заохочення інвестицій в екотуризм. Зокрема, у 2019 році Департамент охорони навколишнього природного середовища виділив 1,2 млн доларів, щоб укріпити наявні туристичні шляхи, а також побудувати та розробити нові раціональні туристичні маршрути.

Норвегія є одним з найяскравіших прикладів країн з добре розвинутою туристичною інфраструктурою, незважаючи на віддаленість від великих туристичних центрів і пропонуючи туристичні послуги за досить високою ціновою політикою, і вважається лідером в Європі за обсягом інвестицій в туризм всередині країни.

Швеція країна не меншого рівня розвитку інфраструктури чим Фінляндія чи Норвегія . Високі стандарти життя та соціальна ланка, мають неабиякий вплив на розвиток країни. Про це все говорить статистика . «Цілих 100% жителів країни, які є старшими за 65 років отримують пенсію. Вже 73% шведів задоволені тим, як піклується про них країна, 94% людей у країні , задоволенні рівнем розвитку та життя та своїх прав. Тільки на 5,3% припадають люди літнього віку, які мають нижчий рівень життя.» Цим Швеція показує досить високий рівень життя та подальший вплив на розвиток країни. Для шведів уже давно пріоритетне питання екології. Тому для того . щоб зберігати навколишнє середовище від забруднень та шкідливих викидів у атмосферу, вони добре розвивають велосипедний вид спорту. В країні навіть розроблена цікава стратегія, Вона охоплює питання пішоходів та велосипедистів. Сама стратегія розрахована на довготривалий термін (до 2035 р) . До кінця її терміну , планується скоротити автомобільні транспортні засоби на 25%. Через заохочення людей до пішохідних прогулянок та велосипадів. Тому зараз влада країни розроблює комфортні вулички та зони

для велосипедистів. На це зосередженна уся міська інфраструктура. Кожному вигідно та доступно брати місце на парковці. Які теж мають свої правила.

Лунд – це містечко яке знаходиться у південній частині країни. Останніми роками через правильну політику міської влади , автомобільні поїздки зовсім не зросли. У місці , недивлячись на його маленькі розміри налічується понад 5 тисяч стоянок для велосипедистів та велика кількість зручних доріжок для велосипедів. Розроблений та дотриманий рух велосипедистів, дає поштовх місту до завершення кінцевого результату самої програми.

Беручи до уваги вищесказане, детальний огляд існуючої туристичної інфраструктури Норвегії , Фінляндії та Швеції а також врахування їхніх особливостей, щоб інші країни (особливо Україна) могли повчитися на цьому досвіді, є важливим внеском у подальший більш ефективний розвиток цієї сфери діяльності не тільки на національному рівні, а й на міжнародному.

tourlib.net/statti_ukr/bilogolova2.htm

Висновки до першого розділу

Важливою частиною економічної сфери країни є зростання її туристичного потенціалу. Якщо регіон хоче стати популярним туристичним напрямком, він повинен мати достатню туристичну базу та просувати її на ринок. Для розвитку туризму необхідна наявність унікальної природи та самобутніх історико-культурних об'єктів, а також високорозвиненої транспортної системи та готельного господарства.

Норвегія та Фінляндія багаті унікальними природно-рекреаційними ресурсами, які щороку приваблюють тисячі туристів. Найпопулярнішими природними пам'ятками є незаймана природа, льодовики, фіорди та водоспади, які стали популярними брендами та яких вважають головними асоціаціями з цими країнами. Вони, насамперед, і роблять Скандинавію одним із найпривабливіших туристичних напрямків.

Історико-культурний потенціал країни можна вважати основою культурно-пізнавального туризму, що охоплює все соціально-культурне середовище з традиційними звичаями, побутом, особливостями господарської діяльності. Будь-який регіон може забезпечити мінімальний набір ресурсів для пізнавального туризму, але для досягнення масштабного розвитку необхідна певна концентрація об'єктів культурної спадщини. Країни Скандинавії мають багаті та різноманітні культурно-історичні ресурси, представлені в основному місцевими стародавніми культурними об'єктами. Країни мають достатню кількість історичних пам'яток та унікальних церковних речей. Найцінніші з них занесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Унікальність самої території вважається важливим фактором підвищення її конкурентоспроможності та формування позитивного іміджу. Стратегічною метою розвитку туризму в скандинавських країнах є створення туристичних продуктів, конкурентоспроможних на світовому ринку.

Формування позитивного іміджу країн регіону та їх окремих туристичних об'єктів стає частиною загальної стратегії розвитку туризму в цих країнах.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН СФЕРИ ТУРИЗМУ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН

2.1. Провідні види туризму країн Скандинавського півострова

Королівство Норвегія — це країна з досить великою територією, з мальовничою природою. Якщо вдатись до цифр то загальна площа Норвегії становить 385,207 тис. км², та займає 69 місце за величиною площі у світі. Окрім материкової частини королівству належить арктичний архіпелаг Шпіцберген та острів Ян-Маєн на межі Гренладського й Норвезького морів, острів Буве в південній Атлантиці.

Важливим фактором розвитку туризму в Норвегії та Фінляндії за останні роки стали фестивалі, ярмарки та святкові події. Результатами проведення конкретних заходів, просування їх популярності та реклама сприяли не тільки збільшенню потоку туристів до регіонів та місцевостей, а й підвищенню інтересу до історії та культури краю, відродженню народних традицій та ремесл. Більшість туристів зазвичай надає перевагу столичним регіонам, але завдяки величезному спектру концертів, майже кожна адміністративно-територіальна одиниця держав дозволяє насолодитися улюбленою музикою та різними змаганнями. Адже саме музичні фестивалі становлять значну частину фестивального туризму у Норвегії та Фінляндії.

Найпопулярнішими норвезькими музичними подіями є:

- Oslo Summer Festival триває 2-3 дні, протягом яких центральна частина міста перетворюється на арену для живих концертів. У дні фестивалю вулиці Осло зустрічають норвежців та численних туристів не лише розважальними програмами та великою кількістю кулінарних сюрпризів зі свіжої риби.
- Фестиваль фольклорної музики. Фестиваль запрошує у Ферді учасників з усього світу (понад 250 колективів та виконавців національної музики).

- Kongsberg Jazz Festival (Джазовий фестиваль). Проводиться він у місті Конгсберг, за 80 км від Осло, під гаслом: «Ми даємо публіці те, що хоче почути і те, що вона хоче почути, але ще здогадується про це».
- у Гейло проходить альтернативний музичний фестиваль «Крижана музика», на якому виконавці грають на музичних інструментах, вирізаних із льоду.[tripmydream.com/norway/events]

Популярним видом відпочинку у Норвегії є зелений та екологічний туризм. Також зимові види спорту. Країна має велику кількість гірськолижних курортів. Створені усі зручності для екстримального туризму, до прикладу : дайвінг, водний спорт, риболовля. У 2015 році Норвегію відвідав 8 828 771 іноземний турист. Зростання на 8,3% порівняно з попереднім роком. Норвежці, як правило, дуже активні люди, і, розкидані по всій Норвегії, ви не знайдете недоліку в гірськолижних курортах, пішохідних стежках і навіть місцях, де можна покататися під вітрилом або каное, особливо на півдні. Загальний внесок індустрії подорожей і туризму у ВВП Норвегії становив близько 155 мільярдів норвезьких крон у 2020 році, що значно знизилося порівняно з попереднім роком через пандемію коронавірусу (COVID-19). У зв'язку з цим пандемія підірвала галузь, яка набуває все більшого значення, враховуючи, що щорічні споживчі витрати норвезьких туристів неухильно зростали до 2019 року, досягнувши майже 194 мільярдів норвезьких крон. Того року послуги авіаційного транспорту були продуктом з найбільшими туристичними витратами в Норвегії, за ними йшли послуги харчування та проживання. За даними Statistics Norway 2016, індустрія туризму Норвегії включає 11 256 компаній, у яких працює 96 375 осіб. За даними Всесвітньої ради подорожей і туризму (WTTC), у 2020 році індустрія подорожей і туризму Норвегії прямо чи опосередковано створила близько 4,6% валового внутрішнього продукту (ВВП) країни. У 2020 році ВВП Норвегії (поточні долари США) посідає 31 місце у світі, 38 місце за загальним експортом, 38 місце за загальним імпортом і 7 місце за

ВВП на душу населення (поточні долари США).) і 36-ту найскладнішу економіку за Індексом економічного розвитку (ЕІ).

На рисунку 1.1 У таблиці нижче показано кількість туристів, зареєстрованих у Норвегії щороку, які скористалися засобами розміщення.

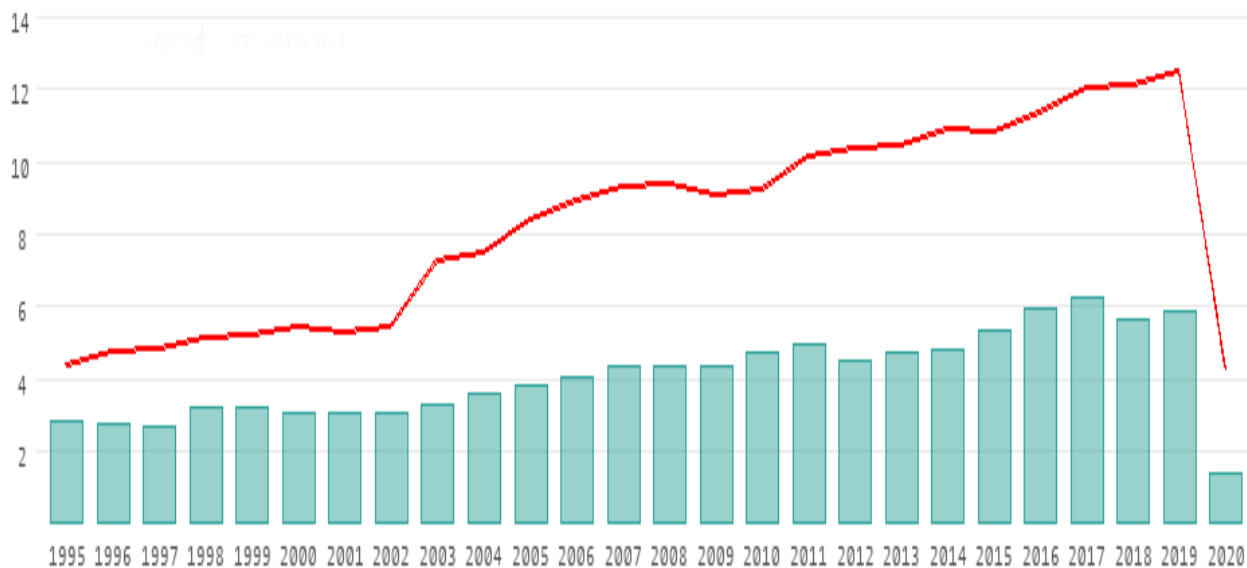

Рис. 1.1. Динаміка в'їзного туристичного потоку в Норвегію за 1995-2020 роки.

У 1995 році загальний дохід від туризму склав 2,73 мільярда доларів США, що становить близько 1,8% валового національного продукту. Це дорівнює приблизно 2,88 мільйонам туристів на той час, приблизно 948 доларів на людину. Залежність країни від туризму дещо знизилася за 25 років. До початку пандемії Covid-19 продажі становили 7,04 мільярда доларів, або 1,7% валового національного продукту. Так, середній турист витратив на відпочинок у Норвегії 1197 доларів. Дані про прибуття, доходи та витрати туристів отримані з інформації Всесвітньої туристичної організації. Однак, щоб забезпечити міжнародну порівнянність, дані за деякі роки або країни перевірялися вручну та виправлялися, якщо вони явно включали відвідувачів, які не ночували. У цих випадках дані були взяті з офіційних звітів туристичних органів відповідних країн.

Після значного зростання за останні кілька років кількість туристів у 2018 році досягла 5,7 мільйонів. Витрати в'їзних туристів склали 55,3 мільярда норвезьких крон у 2018 році порівняно з 53,8 мільярда норвезьких крон у 2017 році. Останнім часом відвідування спостерігали значні річні коливання: від зростання на 12,4% у 2016 році до падіння на 2,7% у 2017 році. Вигідні курсові умови. В'їзний туризм з 2013 року, оскільки слабка норвезька валюта знижує вартість відвідування Норвегії. Основними вхідними ринками є Швеція, Німеччина та сусідні країни Данії. З 2013 року кількість норвезьких туристів на ринках далеких перевезень, таких як США та Китай, різко зросла. Також в Норвегії користуються популярністю круїзні походи. Маршрути круїзу різноманітні та зосереджені на прибережних селах і захоплюючих фіордах західної Норвегії, хоча деякі маршрути включають Арктику із зупинками на Шпіцбергені та Шпіцбергені. Подорожуючи між Кіркенесом і Ставангером, ви відвідаєте деякі з найпопулярніших місць Норвегії. Тромсе, на північ від Полярного кола, є домом для кількох музеїв і Polarica, екологічного центру, який навчає відвідувачів про дику природу та екологію Арктики. Тронхейм, центр освіти та технологій, має вулиці з магазинами, жваве нічне життя та багато історичних пам'яток, серед яких собор Нідаросдомен. Берген, важлива культурна пам'ятка, добре відомий своїм рибним ринком, старою пристанню ганзейської доби, відомою як Брюгген, а також прилеглими горами та фіордами. Більшість туристів приїжджає зі Швеції, Данії та Німеччини, Швейцарії, Австрії. На ці ринки разом припадає 67% іноземних відвідувачів Норвегії. Найбільшу частку ринку займає Швеція, за нею йдуть Німеччина, Швейцарія, Австрія та Данія.

Важливо зазначити, що хоча Осло є столицею країни, його відвідують лише в невеликій кількості норвезьких круїзних маршрутів. Однак для тих, хто бажає провести додатковий час у столичному місті, іноді пропонують пакети до та після круїзу.

На рис. 1.2 відображені основні порти Норвегії. Їх кількість становить кілька десятків, рднак майже всі вони є невеликими чи середніми за розміром.

Рис.2.2 Карта портів та туристичних місць Норвегії

Розділи норвезької індустрії туризму фокусуються виключно на місцевому, регіональному чи національному ринку. Інший частини галузі працюють на глобальному ринку. це є тому для компаній важливо бути конкурентоспроможними на національному та глобальному рівнях. Мобільність зростає, і глобальна конкуренція стає все більш інтенсивною.

Інформація про розвиток і тенденції попиту надзвичайно важлива для норвезького туризму та здатність компаній забезпечити ринок завтрашнього дня.

Незважаючи на те, що Норвегія є відносно невеликою країною з невеликим населенням, у туристичному центрі є все, що потрібно відпочиваючому. Найкращі міста для відвідування: Осло, Берген, Тромсе, Ставангер і Олесунн.

Найкращий час для катання на лижах у Норвегії – грудень або січень, коли починається європейський лижний сезон. Лижні поїздки до Норвегії залишаються популярними, оскільки тут розташовані одні з найкращих курортів і гірськолижних схилів у Скандинавії. Туристів заворожує мальовничий гірський пейзаж. Стосовно курортів, то найбільш популярними серед туристів є Ліллехаммер (і його сусіди Хаф'елль, Квіф'елль, Холо, Ск'ескампен і Шушін), Гейло, Хемседал і Труссіль. Туристів розміщують у так званих «гірських готелях», Відповідає тризірковому стандарту. Кімната з двоярусними ліжками Дозволяє економити простір, а разом з ним і економію на рахунках за опалення. існують У багатьох гостьових будинках є сауни та джакузі, а в деяких навіть є невеликі курорти.

Міркдален. Натхненний середнім снігопадом у 5 метрів, Міркдален відкрився у 2003 році. Усього за дві години їзди від Бергена, цей маловідомий гірськолижний курорт має швидкісні крісельні підйомники, малолюдні траси для початківців і чудові катання на лижах. Після напруженого дня ви можете покататися на санчатах, стрибнути з парашутом у приміщенні та навіть поспостерігати за північним сяйвом увечері.

Трюсіль. Найбільший гірськолижний курорт Норвегії, Трюсіль, має два головних села, Нюф'еллсентер і Турістсентер. Широкі відкриті траси мають ліси з обох боків, а прожектори дозволяють кататися на лижах вночі. Орієнтовані на сім'ю, вони створили карту трас для дітей, яка включає ділянку в сноупарку. У районі Нюгегга також є чим кинути виклик більш досвідченим

лижникам. Трисіль знаходиться менш ніж за 3 години їзди від аеропорту Осло.

Гейло. У Гейло, одному з найстаріших гірськолижних курортів Норвегії, сніг гарантовано з грудня по травень. Сім'ї можуть залишити приємні спогади про катання на упряжках з хаскі, навчання лову підлідної риби або спостереження за лисицями, рисями, якими та північними оленями в сусідньому природному парку Лангедраг.

Бейтостолен. Це чарівне село з традиційною скандинавською архітектурою та одним із найкращих гірськолижних курортів Норвегії. Схили тихі, а сніг надійний, що ідеально підходить для початківців і лижників середнього рівня. Залучайте відвідувачів іншими видами зимових розваг.

Квітф'ель. За 30 хвилин на північ від Ліллекхаммера знаходиться Квітф'ель, один із найкращих гірськолижних курортів Норвегії. Це регулярна зупинка на трасі Кубка світу з альпійського спорту, де найкращі лижники світу змагаються в супергіганті та швидкісному спуску. З 39 кілометрами лижних схилів у цьому регіоні кожен лижник знайде щось для себе. А якщо ви захочете покататися на лижах, вас чекає 600 кілометрів трас.

Хаф'елль

Чудовий гірськолижний курорт. Гірськолижний курорт величезний, з 50 кілометрами схилів у регіоні. На гірськолижному курорті є траси для будь-яких можливостей, з чорними трасами, що ведуть до дитячих схилів. Крім того, якщо ви шукаєте багатоборство, ви також можете насолоджуватися 300 кілометрами бігових доріжок. Також, на курорті налічується багато кафе та барів, де туристи можуть відпочити та смачно поїсти.

Технічні характеристики гірськолижних курортів наведені див. в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. Технічні характеристики гірськолижних курортів Норвегії

Курорт	Максимальний перепад висот	Максимальна протяжність траси	Сезон	Траси на підйомниках
<u>Гейло</u>	378 м	34 м	Початок листопада, кінець квітня	39 трас (9 зелених, 10 синіх, 15 червоних, 5 чорних), 18 підйомників
<u>Квітф'ель</u>	854 м	29 км	Початок листопада, кінець квітня	7 зелених, 5 синіх, 6 червоних, 3 чорних
<u>Трюсіль</u>	685 м	71 км	Початок листопада, кінець квітня	66 трас(31 підйомник)
<u>Бейстолен</u>	750 -1050 м			21 трас(9 підйомників)

Фінляндія межує зі Швецією на північному заході, Норвегією на півночі та Росією на сході. Захід і південь країни омиває Балтійське море , та Ботнічна і Фінська затоки. Територія Фінляндії має тришки більші розміри, аніж Норвегія. Північна країна відома своєю збереженою у природному відношенні красою та унікальними регіонами, що простягаються від столиці Гельсінкі до найпівнічнішого краю Лапландії. Туризм є важливим для зростання економіки Фінляндії, на нього припадає 4% ВВП. Відповідно до прогнозів до 2025 року дохід від туризму перевищить 25 мільярдів євро.

На рисунку. 2.3 можна побачити міжнародні прибуття для розміщення туристів у Фінляндії 2011-2021

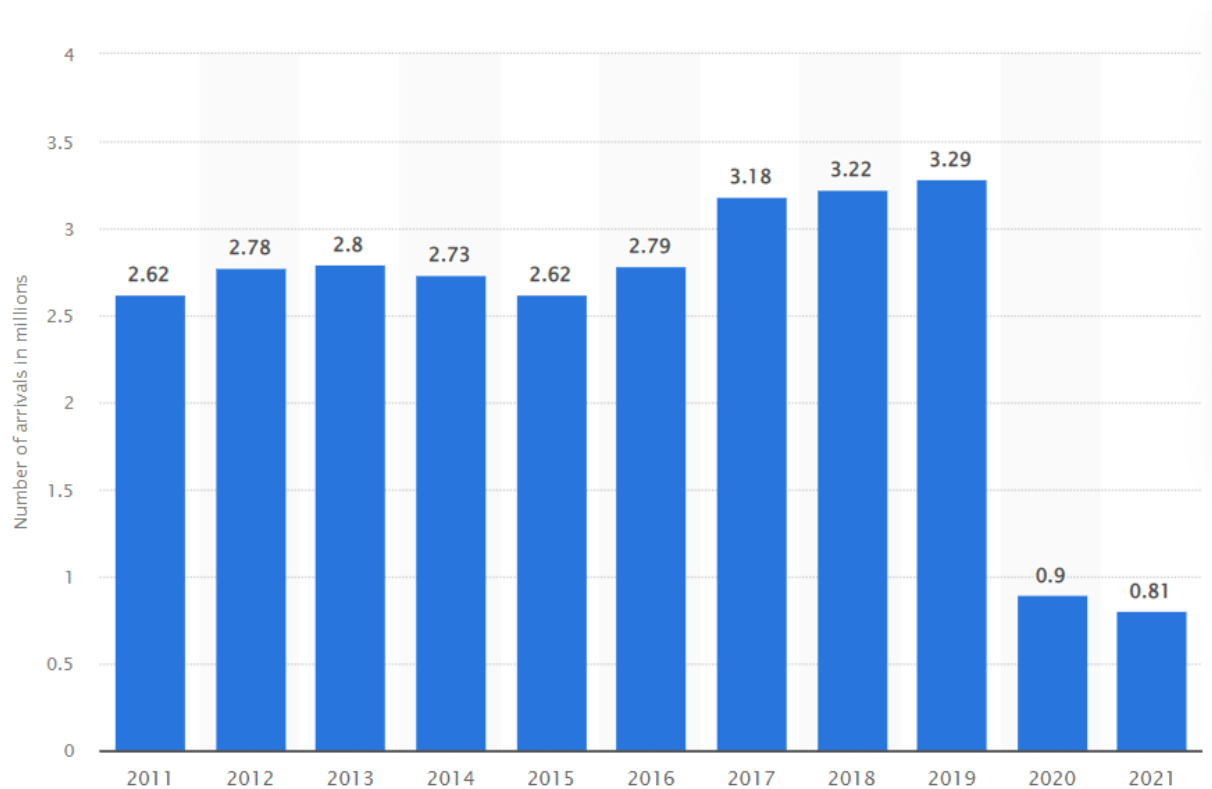

Рис.2.3 В'їзний туризм за 2011-2021 р.

Дані про прибуття, доходи та витрати туристів отримані з інформації Всесвітньої туристичної організації. Однак, щоб забезпечити міжнародну порівнянність, дані за деякі роки або країни перевірялися вручну та виправлялися, якщо вони явно включали відвідувачів, які не ночували. У цих випадках дані були взяті з офіційних звітів туристичних органів відповідних країн. Туристи, які відвідали у 2020 році, витратили в середньому близько 1658 доларів США на людину. Натомість жителі Фінляндії витрачають лише близько 610 доларів на рік на самостійний відпочинок за кордоном.

Гельсінкі — столиця південної Фінляндії, розташована на півострові в Фінській затоці. Його центральний бульвар, Маннергеймінті, оточений установами, зокрема Національним музеєм, який простежує історію Фінляндії від кам'яного віку до сучасності. Також на Маннергеймінті є велична будівля парламенту та музей сучасного мистецтва Кіасама.

Лапландія – найпівнічніший регіон Фінляндії та є малонаселеним, межує зі Швецією, Норвегією, Росією та Балтійським морем. Він відомий своєю великою субарктичною пустелею, гірськолижними курортами та природними явищами, такими як опівнічне сонце та північне сяйво.

Багато святкових подій у Фінляндії базуються на історичних традиціях фінського народу. Наприклад, з 1743 року на початку жовтня в Гельсінкі протягом декількох днів проходить Ярмарок оселедця, коли завозять останню в сезоні рибу і пропонують відвідувачам оселедець з різними соусами і приправами. Фестиваль їжі «Herkkujen Suomi», який вперше відбувся в Гельсінкі в серпні 2011 року, присвячений традиціям фінської національної кухні, де відвідувачі можуть ознайомитися з органічними продуктами фінських фермерів і придбати вироби народних промыслов, особливо теплі зимовий одяг. Темі народної музики присвячено організацію фестивалів з багаторічною історією: фестиваль народної музики в Хаапавесі, фестиваль фольк музики в Соммело, фестиваль скіфл-музики «Kihveli Soikoon» у Ханкасалмі, фольклорний фестиваль у Каустінені (вперше проведений у 1968), фольк-фестиваль «Spelit» у Південній Остроботнії (47-й в історії).

Столиця Рованіємі є воротами в регіон. Батьківщина корінного народу саами, який поширюється в сусідні країни, знаходиться на крайній півночі.

Кемі — місто на березі Ботнічної затоки у фінській Лапландії. Він відомий своїм гігантським криголамом Sampro, гігантським кораблем, побудованим для подорожей у та з арктичних вод.

Івало — село на річці Івало в Лапландії, Північна Фінляндія. Він відомий як ворота на південний арктичний курорт Сааріселька. На південному сході Національний парк Урхо Кекконена є домом для соснових лісів і північних оленів. Є стежки та сезонні краєвиди північного сяйва. З видом на парк знаходиться пагорб Колва у формі вуха, який також є фольклорним домом Санта-Клауса.

Сааріселка - курортне місто на півночі Фінляндії. Це ворота до стежок і лижних зон національного парку Гори Урхо Кекконена. На виставці Destination Northern Europe у селі є панорамний театр, де показують фільми про флору та фауну регіону, зокрема про північних оленів. На північному березі озера Саюс-саамський культурний центр включає ремісничий магазин і бібліотеку, присвячену корінному народу саамів.

Оулу — місто в центральній Фінляндії, де річка Олуйокі впадає в Ботнічну затоку. На його набережній площі Кауппаторі є продуктові ятки та статуя Торіполлісі, тупого поліцейського. Науковий центр Тієтомаа пропонує інтерактивні виставки та великий кіноекран, на якому показують 3D-фільми. У художньому музеї Оулу неподалік можна побачити місцеві роботи. Музей Північної Остроботнії розповідає про культурну історію міста.

Хямеєнлінна - розташована в центрі історичної провінції Тавастія на півдні Фінляндії. Хямеєнлінна є найстарішим внутрішнім містом Фінляндії та було одним із найважливіших міст Фінляндії до 19 століття.

Суоменлінна - укріплений острів Суоменлінна є частиною Гельсінкі. Над островом домінує фортеця Свеаборг (шведський замок). Він був побудований в середині XVIII століття, щоб перекрити вихід Росії до Балтійського моря. Під час російсько-швейцарської війни 1808-09 рр. він перейшов до росіян, які згодом розширили і зміцнили його. У 1918 році воно потрапило до фінських рук і отримало фінську назву Суоменлінна (Suomenlinna) (Суоменлінна).

Паргас - море архіпелагу. Великі вапнякові копальні Паргаса є основою основних галузей промисловості, і, окрім центрального регіону, місто залишається переважно сільським. Паргас знаходиться в Аболанді, Західна Фінляндія.

Технічні характеристики гірськолижних курортів наведені див. в таблиці 2.2

Таблиця 2.2 Технічні характеристики курортів Фінляндії

Курорт	Максимальний перепад висот	Максимальна протяжність траси	Сезон	Траси на підйомниках
<u>Леві</u>	325 м	43,5 км	Кінець листопада та початок квітня	траси 9 км <u>зелених</u> , 13 км <u>синіх</u> , 19 км <u>червоних</u> , 3 км <u>чорних</u> ;
<u>Вуокатті</u>	150 – 312 м	10.80км	Кінець листопада та початок квітня	2 <u>гондольні</u> , 2 <u>крісельні</u> , 21 <u>бугельний</u> ;
<u>Куассамо</u>	291м - 492м	18.90км	Початок листопада та початок квітня	траси – 2 <u>зелені</u> , 5 <u>синіх</u> , 5 <u>червоних</u> , 1 <u>чорна</u> ; 16 <u>підйомників</u>
<u>Тахко</u>	84м 284м	60.00км	Початок грудня, кінець квітня	Траси – 10 км синіх, Червоні – 8 км, чорні – 2 км. 16 підйомників.

Швеція – найбільша країна Північної Європи, розташована на сході Скандинавії. На заході Швеція межує з Норвегією, а на північному сході з Фінляндією. Південний Захід з Данією. Країна у якій відносно суворий клімат, але надзвичайно мальовничі ландшафти, налагоджена екосистема та є можливість розвитку екологічного туризму.

Стокгольм – столиця Швеції, а ще місто є одним з найгарніших і бажаних для туристів. Адже його дуже важко зрівняти з іншими містами Європи. Має свою неофіційну назву – «Північна Європа». Атлантичний океан і Скандинавські гори мають вирішальне значення для клімату Швеції. Клімат країни переважає помірний.

Екотуризм та спортивний туризм у Швеції є найбільш розвинутими видами. Для їх становлення тут створено сприятливі умови – система природоохоронних територій, спеціальна інфраструктура тощо. До прикладу: кемпінги, які мають все необхідне оснащення для екстремальних видів спорту (катання на байдарках, скалелазіння, кінний та водний спорт,

та багато іншого). Статистика ЮНВТО показує, що 10,7 млн. осіб відвідало Швецію у 2014. В свою чергу доходи від туризму на цей рік становили 12,6 млн доларів США. Вже на 2015 рік, туристи принесли у Швеції в загальному 12,2 млн доларів. У 2019 році за даними дохід Швеції від туризму становив 15,2 млрд.дол.

На рис 2.4 можна побачити динаміку в'їзного потоку 2018-2019 роки. Кількість прибулих туристів , які залишились з ночівлею. За даними Євростату.

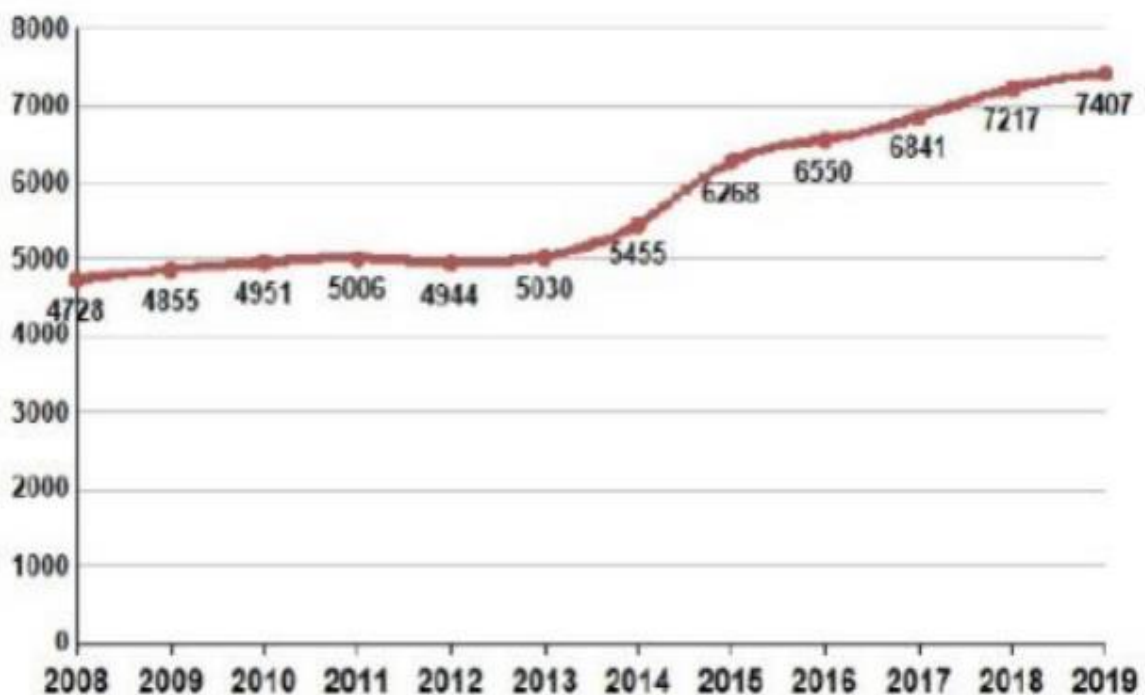

Рис. 2.4 Динаміка туристичного в'їзного потоку за 2018-2019 роки (Швеція)

За показаний вище період, туристичний потік виріс на цілих 1,5 рази. У 2015 році було виявлено мінімальне зменшення.

Рис.2.4 Розглянемо розподіл туристичного потоку. На основі статистики ночівлі.

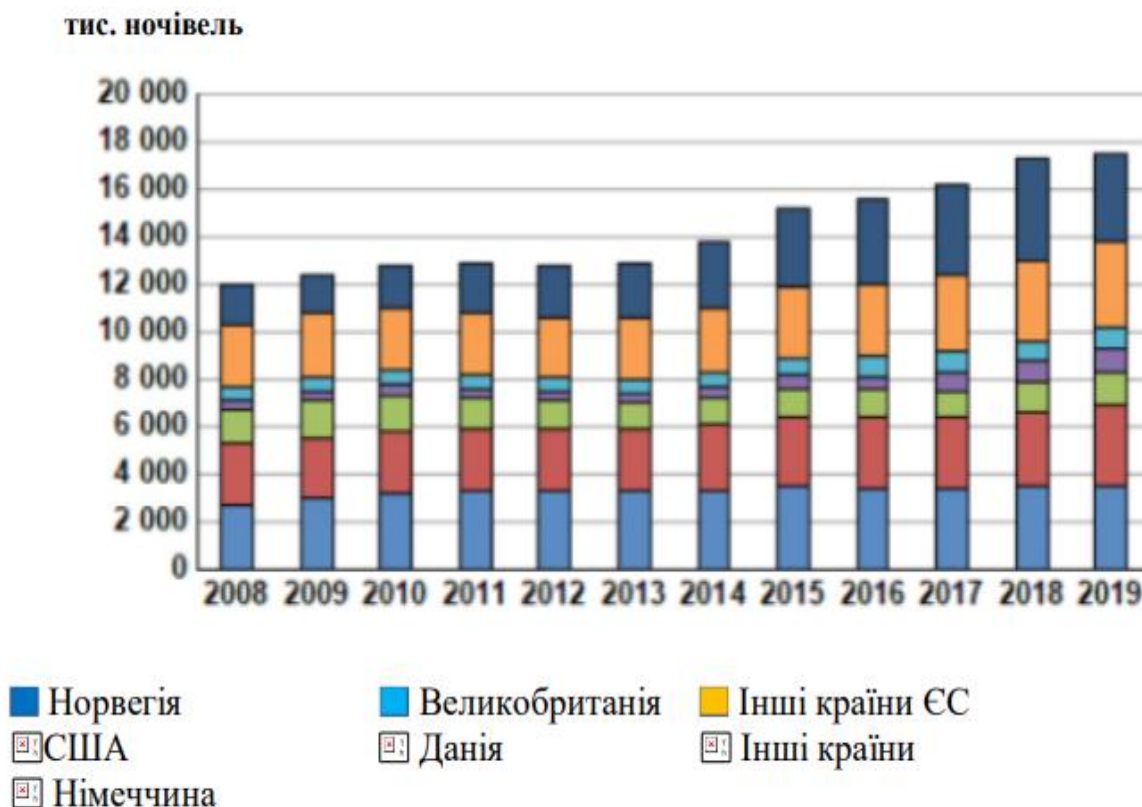

Рис.2.4 Розподіл туристичних потоків за країнами

Найбільший потік туристів у Швецію відбувається з сусідньої країни – Норвегії. Деякі причини обумовлюють великий потік туристів, а саме : близьке положення країни, мовна схожість, помітна різниця у цінах на послуги та товари. Норвегія є дорожчою країною. Друге місце займає Німеччина. У 2019 році у Швецію прибуло 3,4 млн туристів з Німеччини. Тут уже можна відзначити розвинений трансфер та морське сполучення, що сприяє відвідуванню країни. Третє місце займають туристи з Данії. У 2019 було здійснено 1,4 ночівок. Далі кількість туристів змінювалась мінімально. У туристичному потоці переважають країни з географічно близькою територією, але в за останні роки значно збільшився потік в'їзних туристів із Китаю, Індії чи США. Швеція як і Норвегія, Фінляндія та інші країни, зіткнулась з туристичною кризою через пандемію COVID-19. Але Швеція не висувала жорсткі обмеження в середині самої країни. Щоб провести

аналіз регіонального туризму у візному туризмі у Швецію, використовувати будемо статистику за 2019, тобто до початку кризи.

На рис. 1.5 Чітко зображені масштаби візного туризму за 2019 рік. На рівні адміністративних одиниць Швеції, які були розподілені по кількості іноземних туристів в загальній кількості туристів.

Рис. 1.5 Масштаби в'їзного туризму на адміністративному рівні у 2019 році (21)

Половина в'їзного туризму розподілена між двома територіями: Стокгольмом і Вестра-Геталандом на південному заході країни. Західна частина Швеції приймає більшу кількість туристів. На південний захід до Стокгольму відзначається найменший потік туристів. Найбільша кількість іноземних туристів — округ Кронубен на півдні. Терebolський замок, музеї та руїни замків, які знаходяться у місці Векше, робить місто одним з найвідвіданіших у Швеції. Також, країна знаменита не тільки історико – архітектурною спадщиною, а й новітніми музеями , наприклад перший

магазин та музей знаменитої компанії Ікеа. Вигідне географічне положення країни, позитивно сприяє для розвитку таких видів туризму :

- Екотуризму
- Екскурсійному
- Гірськолижному

Можна підмітити, що екотуризм та гірськолижні види спорту стали провідними видами туризму у Швеції, Норвегії та Фінляндії. Що їх і об'єднує. Екотуризм на пряму залежить від сезонності . У Швеції , як і вище перелічених країнах Скандинавії, екотуризм може включати в себе : сезонне збирання ягід , альпінізм , катання на байдарках зі схилів гірських річок , рибальство та кемпінги. Найбільша кількість іноземних туристів — округ Кронубен на півдні. Столиця – Стокгольм , місто яке ще інколи називають «Північною Венецією», багате на історико – культурну спадщину. Можна сказати, що місто майже не підлягало руйнації, тому добре збережене. Кожен рік приваблює туристів з інших країн, відвідувати безліч цікавих музеїв, виставок, та насолоджуватись атракцією та історією міста.

Як і у других країнах Скандинавії, в Швеції добре розвинутий гірськолижний туризм. Безліч туристів приїжджають покататись на лижах на відомі курорти Швеції, які добре підлаштовані та профорієнтовані на клієнтів.

Одним з найвідоміших курортів країни, можна назвати Оре. Оре – гірськолижний курорт, який межує з Норвегією та знаходиться на заході Швеції. Він є дуже комфортним та зручним для сімейного відпочинку . На території курорту розміщені лижні траси для дітей, лижна школа та навіть спеціалізований дитячий садочок, де можна залишити дитину віком від 4 років. Гарна природа, розвинута інфраструктура та розваги на будь-який смак, роблять курорт привабливим для туристів. Найпопулярнішим видом

відпочику, тут є сноубординг. Найбільш активна частина курорту називається «Оре-Бю». На головній площі розміщено понад 10 ресторанів та барів та розважальних центрів. Також тут розміщені «червоні» та «чорні» траси на яких можуть покататись відвідувачі з більш високим стажем.

Курорт має траси різної складності, добре технічне оснащення, Розгалужена система ліфтів. Курорт розділений на чотири зони - Дувед, Оре і Бьорнен, Тегефьелль, з'єднані автобусними лініями.

Такий регіон як Дувед, з перепадом висот 1031 метр підходить для гри компанії та сім'ї також пропонують можливості для сноуборду.

Регіон Бьорнере до прикладу замкнений горами, відповідно відсутність вітрів є одною з його привілеій. Температура тут вища ніж в інших регіонах. В основному на 2-3 градуси. В лісах є прокладені траси, популярним тут є катання в упряжках собак чи оленів, сноубординг та верхова їзда. Розміщення туристів тут відбувається в так званих «гірських готелях» вони відповідають стандарту 3x – зірок . Тут дотримані всі умови для комфортного перебуваню гостей.

Селен – це курорт у центральній частині Швеції . Курорт має 41 підйомник, 56 трас загальною протяжністю 42 кілометри, з них 27 «Зелених», 8 «синіх», 14 «червоних» і 5 «чорних», а також 49 кілометрів лижних трас. Тепер вдамося до технологічних характеристик гірськолижних курортів.

Технічні характеристики гірськолижних курортів Швеції Таблиця 2.3

Таблиця 2.3 Технічні характеристики курортів Швеції

Курорт	Максимальний перепад висот	Максимальна протяжність траси	Сезон	Траси та підйомники
Дувед	400 м	2 км	Середина листопада – початок травня	19 трас (4 зелені, 7 синіх, 6 червоних, 1 чорна), 10 підйомників
Тегефьелль	330 м	2,5 км		13 трас (1 зелена, 5 синіх, 7 червоних), 6 підйомників
Оре-Бю	890 м	6,5 км		42 траси (4 зелені, 13 синіх, 15 червоних, 3 чорних), 22 підйомника
Оре-Бьорнен	337 м	3 км		18 трас (7 зелених, 8 синіх, 2 червоні), 9 підйомників
Линдваллен та Хогфьоллет	303 м	2,1 км	Листопад-травень	52 трас (22 зелені, 11 синіх, 13 червоних, 3 чорних)
Тандадален та Хундфьелле	240 м	1,8 км		59 трас (13 зелених, 13 синіх, 14 червоних, 11 чорних), 25 підйомників

Пляжні курорти Швеції також користуються популярністю. Шведські пляжні курорти на островах Іланд і Готланд Балтійське море. На островах цілий рік теплий і сонячний клімат. Пляжний відпочинок також поширений на південному сході та південному заході Шведського узбережжя, регіони Сконе і Халланд. Центральна Швеція багата на різноманітність озер, для туристів там збудовані селища та котеджі. Популярним в цих місцях є активний відпочинок такий як : катання на водних велосипедах та човнах, гра у гольф, тощо. В'їзний туризм поширений у Швеції, а найпопулярнішим центром є Стокгольм, Мальме, Векшо - найпопулярніші культурно-освітні та гірськолижні курорти Для туризму популярними центрами є Оре, Селен.

2.2. Туристична інфраструктура Норвегії, Швеції та Фінляндії.

Економічний внесок норвезького туризму значно зріс за останнє десятиліття, досягнувши 120,3 мільярда норвезьких крон у 2017 році. Це 3,6 відсотка валового внутрішнього продукту, частка, яка залишалася стабільною протягом останніх років. У 2017 році в індустрії туризму було 166 000

працівників, що становило 6,1% від загальної кількості зайнятих. Сектор став важливим роботодавцем, особливо в сільській місцевості. Експорт туризму становив 13,0% від загального експорту послуг у 2018 році. В індустрії гостинності існує велика різноманітність варіантів, хоча вона не поділяється на існуючі в країні категорії (тобто не за зірками), що може заплутати деяких туристів, особливо іноземних. Одним із недоліків таких закладів є те, що ціни вищі за середньоєвропейські, що значно зменшує кількість потенційних споживачів послуг, тому заповнюваність таких закладів протягом року становить приблизно половину. Через низьку щільність населення, вузьку форму та протяжність узбережжя Норвегії громадський транспорт розвинений гірше, ніж у багатьох європейських країнах, особливо за межами великих міст. Країна має давні традиції водного транспорту, але Міністерство транспорту Норвегії запровадило залізничний, автомобільний і повітряний транспорт через численні дочірні компанії в останні роки для розвитку інфраструктури країни. З 98 аеропортів Норвегії 52 належать державі, а 46 управляє державна компанія Avinor. Сім аеропортів обслуговують понад 1 мільйон пасажирів на рік. У 2007 році через норвезькі аеропорти пройшло 41 089 675 пасажирів, з яких 13 397 458 були міжнародними. Центральними воротами до Норвегії є аеропорт Осло Гардермуен. Приблизно за 35 кілометрів (22 милі) на північний схід від Осло, аеропорт є центром для двох великих авіакомпаній Норвегії, SAS і Norwegian, а також регіональних рейсів із Західної Норвегії. Є рейси до більшості країн Європи та деяких міжконтинентальних напрямків. До центрального вокзалу Осло курсує прямий швидкісний поїзд кожні 10 хвилин, а час у дорозі – 20. Центральними воротами в Норвегію є аеропорт Осло Гардермуен. Приблизно за 35 кілометрів (22 милі) на північний схід від Осло, це центр для двох основних авіакомпаній Норвегії, SAS і Norwegian, а також регіональних рейсів із західної Норвегії. Є рейси до більшості країн Європи та деяких міжконтинентальних напрямків. До центрального вокзалу Осло кожні 10 хвилин відправляється прямий

високошвидкісний потяг, а дорога займає 20 хвилин. Центральними воротами до Норвегії є аеропорт Осло Гардермуен. Приблизно за 35 кілометрів (22 милі) на північний схід від Осло, аеропорт є центром для двох великих авіакомпаній Норвегії, SAS і Norwegian, а також регіональних рейсів із Західної Норвегії. Є рейси до більшості країн Європи та деяких міжконтинентальних напрямків. До центрального вокзалу Осло курсує прямий швидкісний поїзд кожні 10 хвилин, а час у дорозі – 20. Центральними воротами в Норвегію є аеропорт Осло Гардермуен. Приблизно за 35 кілометрів (22 милі) на північний схід від Осло, це центр для двох основних авіакомпаній Норвегії, SAS і Norwegian, а також регіональних рейсів із західної Норвегії. Є рейси до більшості країн Європи та деяких міжконтинентальних напрямків. До центрального вокзалу Осло кожні 10 хвилин відправляється прямий високошвидкісний потяг, а дорога займає 20 хвилин. Якщо звернути увагу на туристичну інфраструктуру Фінляндії, то ефективність транспортного комплексу Фінляндії значною мірою залежить від стану та розвитку інфраструктури залізничного, автомобільного, водного та повітряного транспорту. Близько 5 мільйонів людей літають у Фінляндії, а понад 7 мільйонів – за кордоном. Дорожня мережа Фінляндії використовується для більшості внутрішніх вантажних і пасажирських перевезень. Річні витрати на мережу громадських доріг у розмірі близько 1 мільярда євро покриваються податками на транспортні засоби та податками на паливо, приблизно 1,5 мільярда євро та 1 мільярд євро відповідно. Річні витрати на мережу громадських доріг у розмірі близько 1 мільярда євро покриваються податками на транспортні засоби та податками на паливо, приблизно 1,5 мільярда євро та 1 мільярд євро відповідно. Фінляндія має 25 аеропортів, які обслуговують регулярні пасажирські авіасполучення. Найбільш завантаженим є аеропорт Гельсінкі-Вантаа з 10 мільйонами пасажирів. На рік. Понад 130 авіакомпаній літають з аеропорту в країни Європи, Північної Америки та Азії. Зазвичай рейси не затримуються, а аеропорт поступово розширюється. Тут надають

найякісніший сервіс для ділових людей і туристів. В аеропорту є хороші автостоянки та магазини безмитної торгівлі, а також приміщення для зустрічей, конференцій, виставок і готелі. З Гельсінкі до аеропорту курсують регулярні автобуси. Звичайна вартість проїзду становить 5-8 євро. Finnair є найбільшою національною авіакомпанією Фінляндії та має у своєму розпорядженні 69 сучасних літаків. З 5:00 до 12:00 кожні 15 хвилин курсує автобус Finnair між аеропортом і центральним вокзалом. Дорога займає приблизно 25 хвилин. ICAO вважається одним із найкращих у світі аеропортів за рівнем обслуговування та безпеки. Залізнична мережа з'єднує майже всі великі та малі міста Фінляндії. Електропоїзди курсують за найважливішими маршрутами: Гельсінкі - Турку, Гельсінкі - Шмагай, Гельсінкі - Оулу, Гельсінкі - Ісалмі, Гельсінкі - Йоенсуу і Турку – Тояла. Національні залізниці Фінляндії зосереджені на півдні країни. Морський транспорт Фінляндії відіграє важливу роль у перевезенні пасажирів і вантажів. Країна має розгалужену мережу озер і річок, а також довгу берегову лінію, тому ви можете дістатися водним шляхом практично в будь-яку точку Фінляндії та сусідніх країн. Головні морські порти: Гельсінкі (міський порт), Турку, Котка. Поромне сполучення зі Швецією, Естонією, Польщею, Німеччиною. Між Фінляндією та Швецією існує багато морських перевезень. З Фінляндії, Аландських островів і Швеції щодня відправляються найкомфортніші пороми-гіганти. Швидкість і комфорт є відмінними рисами автомобільного поромного сполучення між Німеччиною та Фінляндією, однак через низькі обсяги лінія обслуговується невеликою кількістю човнів, що спричиняє затори у високий сезон. Транспорт і транспортна інфраструктура відіграють важливу роль в економіці Фінляндії. На транспортний комплекс припадає 6% ВВП країни, 15% енергоспоживання та понад 40% загального споживання нафтопродуктів. Транспортні витрати складають 10-15% вартості фінського експорту.

У Фінляндії є широкий вибір готелів, які задовольняють потреби туристів. Незалежно від того, подорожуєте ви у справах чи на відпочинок, ви можете бути впевнені, що перебування тут насолодиться. Комфорт і зручність зроблять спогади яскравішими. Ви можете подорожувати з обмеженим бюджетом і шукати дешеві готелі, або ви можете подорожувати сім'єю і зупинитися в розкішних готелях із чудовим обслуговуванням, у будь-якому випадку ви зможете знайти готель на будь-який смак. Згідно з дослідженням Статистичного управління Фінляндії та Фінського центру розвитку туризму, кількість іноземних туристів, які відвідали країну взимку 2006 року, зростає на 4% порівняно з тим же періодом 2005 року. З листопада 2006 року по квітень 2006 року Фінляндію відвідали понад 2 мільйони іноземних туристів. Найбільше туристів приїжджає з Росії, Швеції та Естонії. Найдорожчий готель в скандинавських країнах знаходиться в Норвегії. Данія та Швеція самі входять до п'ятірки найдорожчих для життя країн Європи. Фінляндія посідає лише восьме місце за цінами на проживання в готелях. Ночівель в Хельсінкі становив 4,6%, заповнюваність готелів досягала 70,4%. Рівень ночівель у Гельсінкі склав 4,6%, а заповненість готелів досягла 70,4%. Щороку до Фінляндії приїжджає багато туристів. Кожен турист має свої власні цілі, але, згідно з даними Статистики Фінляндії, бізнес-туристи все одно очолювали список з 2002 по 2008 рік. Як видно з маршруту, менше туристів приїжджає до Фінляндії на відпочинок. Найменше було прибуттів туристів з іншими цілями. Міжнародна мережа готелів Best Western Business Class налічує 15 готелів у Фінляндії, 3 з яких знаходяться в центрі Гельсінкі. Мережа підтримує єдині стандарти та рівні обслуговування в усіх своїх філіях. У Фінляндії звичні «зірки» готелям не присвоюють, тому класифікація фінських готелів за міжнародною системою дуже умовна. Швеція як і Норвегія чи Фінляндія, має розвинений рівень транспортної інфраструктури. Це впливає на великий потік туристів до країни. За даними Євростату, поїздки до Швеції бувають наступних типів Транспорт: 33% - повітряний, 31% - водний, 4% - залізничний, 31% -

автомобільний. В країні велика кількість аеропортів, а саме 142 працюючих . Також менше половини з них обслуговує чартерні та цивільні рейси. (рис. 1.6)

Рис. 1.5 Карта аеропортів Швеції

У Швеції понад 40 цивільних аеропортів, половина з яких обслуговує міжнародний рейс. Повітряний рух дуже зосереджений навколо Стокгольма, На його околицях працюють 3 аеропорти: Арланда, Скавста і Бромма. повернення Аеропорти Гетеборг і Мальме вважаються важливими для країни. По всій території Швеції розташовано 89 морських портів, більшість з яких є важливими логістичними вузлами для залізниць і автомобільних доріг. Так як і в Норвегії, у Швеції добре розвинена залізнична інфраструктура. Залізничне сполучення країни , надає сполучення з такими країнами як Данія та Норвегія. В країнах Скандинавії автомобільні магістралі мають високу якість та комфорт. Швеція у цьому плані не

відрізняється від Норвегії чи Фінляндії. Майже на всіх магістралях є виділені велосипедні доріжки, Багато людей подорожують на велосипеді. Ви можете орендувати велосипед на Зверніться до одного з пунктів прокату або через місцевий туристичний офіс. Автобусна мережа Стокгольма є однією з найрозгалуженіших у світі (450 маршрутів). Обслуговується транспортними засобами Стокгольмського управління транспорту (Storstockholms Lokaltrafik AB). У Швеції є широкий вибір готелів, від всесвітньо відомих до маленькій готель. У Швеції є готелі всіх типів, розмірів і стилів. турист може Зупиніться в кращих готелях світових готельних мереж, таких як Такі як Sheraton, Accord, Hilton, Hyatt тощо. Або вибрати невеликий готель. Готелі у Швеції мають класифікацію 5-зірок. Окрім готелів у Швеції є віли та гостьові будиночки.

Також популярними у Швеції, як і Фінляндії є кемпінги. В країні було нараховано понад 500 штук. У кемпінгів є поділ, в основному вони поділяються на три класи. Перший рівень – це гостьові будиночки, в яких немає особливих зручностей. В них, можуть бути двохярусні ліжка та невеличка кухня. Другий рівень – будиночки, які мають більше зручностей, а саме : туалет, опалення на електриці, окрему спальню та кухню. Третій рівень – це віли. Вони коштують дорожче аніж будиночки першого та другого класів, мають всі умови для більш тривалого проживання та розташовані на хорошій локації. У кемпінгу є ресторан, сауна, міні-гольф і тенісні корти. ТБ, прокат човнів і велосипедів. Кемпінги в основному підходять для літа розваг, але деякі з них працюють цілий рік. Можливість проживання в кемпінгу Так само, як ваш автомобіль чи намет.

Цікаві та незвичні готелі , також одна з родзинок Швеції. До прикладу готель, який був збудований у вже нелітаючому боінгу -747, Кімнати не є просторі , а маленькі та затишні . Всього в готелі є 25 номерів . В колишній кабіні пілотів , розташований номер люкс. Також, є номери для молодят та стандарти.

Крижаний готель «Ice Hotel» вміщує у собі крижані блоки та скульптури. Тут відпочиваючим потрібно мати теплий одяг, та бути готовими до незвичних умов проживання. Готель налічує 55 номерів, також є номери люкс класу. Цікаві та автентичні делікатеси, які подають у ресторані готелю, підкреслюють його нестандартність. Ці місця є дуже привабливими для відпочиваючих, які хочуть отримати нові враження. Тому багато туристів, долають великі відстанні, для здобуття нових емоцій.

Ресторани у Швеції мають свій поділ, а саме ціновий клас. Можна видіти 3 основних класи : «гурме-люкс», «середній», «бюджет». Кухня у країні лідирує «шведська», але турист може знайти кухню на будь-який смак. Кафе, де діє самообслуговування, у Швеції є дуже популярними. Ресторани люкс класу, та найбільше їх групування розташоване у Столиці.

2.3 Особливості нормативно-правового регулювання туризму Норвегії та Фінляндії

У законодавстві Норвегії немає нормативно-правових положень. Законопроект про державну підтримку туризму Сфера Економічна діяльність у цій сфері має інформаційний характер, але регулювання туристичної діяльності є легким Вид діяльності безпосередньо залежить від відповідності Стратегія охорони навколишнього середовища. чинне законодавство Насамперед спрямовані на максимально можливий захист інтересів і безпеки клієнтів туристи, них компаній (наприклад, Закон № 57 від 01.07.2018 «Пакет Закон про подорожі»). У 2019 році Норвегію відвідали 5,9 мільйона людей, тобто Відповідно до тенденції, з кожним роком ця кількість має зростати. Зростання туристичного потоку створює проблеми Для досягнення головної мети концепції сталого розвитку, Тобто скорочення викидів вуглекислого газу. Спочатку було заплановано реалізацію програми zero waste 2030 р., але через вплив епідемії у 2020 р. план було скориговано. Незважаючи на вищесказане схема, подальша

реалізація якої вже під загрозою і расовий принцип *allemannsretten*, згідно з яким усі відвідувачі країни мають право на свободу пересування і положення, де це дозволено. Проте вона зростає Кількість туристів негативно впливає на стан території, Дайте визначення туристичних об'єктів. Innovate Norway – неурядова організація, яка спільно з норвезьким урядом відповідає за розвиток туризму. Міністерство інновацій Норвегії підпорядковується Міністерству торгівлі, промисловості та рибного господарства (51%) та місцевій адміністрації та промисловим підприємствам (49%) [4]. У 2015 році було сформульовано та прийнято план дій щодо підвищення стійкості туристичної галузі, а також сформульовано національний стандарт сталого розвитку (видання 2017 року). Цей стандарт включає 45 критеріїв та 108 індикаторів у сферах охорони природи, культури, довкілля, суспільства тощо. Природно, Фінляндія має велику національну спадщину, матеріальний, духовний. Його правильне використання в індустрії туризму сприяє Створюйте робочі місця, збільшуйте дохід і збільшуйте туристичні потоки Тому – зростання добробуту населення та економічного процвітання областей. Якщо загальний дохід від туризму в 2015 р. становить близько 16 млрд євро (7% ВВП), сума іноземних доходів 5,5 млн, внутрішні подорожі – 8,1, далі надходження від туризму у 2019р зріс до 19 млрд. євро (8% ВВП) обсяг іноземних доходів Кількість поїздок перевищила 7 мільйонів, а всередині країни – до 9,14 мільйона. Вперше в історії Фінляндії Якщо загальний дохід від туризму в 2015 р. становить близько 16 млрд євро (7% ВВП), сума іноземних доходів 5,5 млн, внутрішні подорожі – 8,1, далі надходження від туризму у 2019р зріс до 19 млрд. євро (8% ВВП) обсяг іноземних доходів Кількість поїздок перевищила 7 мільйонів, а всередині країни – до 9,14 мільйона. Вперше в історії Фінляндії.

На схемі нижче показано складові національної системи туризму Фінляндія

Рис. 2.4 Частина національної системи туризму Фінляндії

Проблема розвитку туризму є лояльною до Фінляндії багато міністерства та відомства: Міністерство праці та зайнятості Мінекономіки, Мінфін, Міністерство сільського та лісового господарства Міністерства економіки, екології, освіти та Мінкультури, Мінзв'язку, Міністерства закордонних справ Відносини Нинішня стратегія розвитку туризму Фінляндії базується на цьому Три складові – внутрішній розвиток туризму, популяризація Імідж Фінляндії як країни туризму та відпочинку, матеріально-технічна основа розвитку туризму. Влада будь-якого фінського міста проводять різні фестивалі, Численні свята, організація нових музеїв, а також створення різноманітних атракціонів, Він поєднує в собі досягнення сучасної технічної думки, національних традицій і природні ресурси. Влітку Фінляндія є центром водного туризму та риболовлі в Європі завдяки численним річкам і озерам. взимку тут можливі всі зимові види спорту.

Якщо говорити про Швецію, то ще у 2005 році у країні відбулося засідання парламенту у якому було піднято питання та обрані організації, які відповідають за розвиток та поліпшення туризму в країні. У тому числі державна установа Tillväxtverket (урядова установа Швеції, яка відповідає за економічне та регіональне зростання) та візит ради з туризму до Sweden AB, подія, яка координується Міністерством промисловості та інформаційних технологій. Державне фінансування допомагає туризму Швеції розвиватись. Також, у країні діє закон про тривале перебування на природі, він дає можливість відпочиваючим купатися у будь-якій водойм, плавати на човнах, Якщо це не стосується заповідників та природних пам'яток. Закон про права людини про дозвілля на природі у шведів називається – «Allemansrätten». Як у Фінляндії чи Норвегії, тут дозволені дикі кемпінги. Але як і у будь-якому законі, існують обмеження . До прикладу «Allemansrätten» не дозволяє : Розводити вогонь у засушливу погоду, пересуватись засобами транспорту , як автомобілі чи мопеди по території посадок або орних ділянок. Полювання на тварин, або будь-яка шкода природі. Унікальнісь закону, полягає у тому, що вчить шведів та прибулих гостей країни, бути екосвідомими, та допомагає тримати культуру та високий рівень життя країни.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2

Географічне розташування Норвегії, Фінляндії та Швеції унікальне. Найбільшою перевагою є велика кількість природних туристичних ресурсів, різноманітність розвитку сприяють ландшафтно-кліматичні умови, багатий рослинний і тваринний світ. Багато видів туризму, включаючи екотуризм, лижний туризм тощо. Ці дві Скандинавські країни багаті на чудову природу. Плюс для туристів які люблять природу та зимовий сезон, відповідно зимові види спорту. Розвинені гірськолижні курорти та високі показники комфортності сервісу та закладів гостинності. Висока вартість турів, є негативною стороною географічного розташування країн. Це ми можемо загалом віднести до країн Скандинавії. Розвита інфраструктура цих трьох країн, дає змогу приймати велику кількість туристів. Висока якість доріг та розвинена залізнична система. Норвегія і Фінляндія та Швеція мають хороші показники у сфері регулювання і права регулювання туризму, яке вважається цілеспрямованим впливом на процес, що враховує інтереси зацікавлених сторін і суспільства в цілому. Розвиток сфери туризму та відпочинку, покращення необхідної інфраструктури, охорона рекреаційних природних ресурсів, організація відпочинку та оздоровлення населення, регульований потік і напрямок руху, утримання наукових досліджень, підготовка кадрів.

РОЗДІЛ 3.

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ КРАЇН СКАНДИНАВСЬКОГО ПІВОСТРОВА

3.1 Слабкі сторони та потенційні загрози розвитку туризму та методи їх вирішення.

Визначити слабкі місця та потенційні загрози для розвитку туризму
Давайте проведемо SWOT аналіз

SWOT-аналіз індустрії туризму Норвегії

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність туристичних ресурсів та рекреаційних зон	Висока цінова політика
Достатня кількість історико-культурних пам'яток	Висока кількість емігрантів
Розвиннена економіка	Пандемія Covid - 19
Закріплений дозвіл на дикі кепінги	Холодна країна. Недостача сонячного тепла та світла
Високий рівень розвитку закладів туристичної інфраструктури	Пандемія Covid - 19

SWOT-аналіз індустрії туризму Швеції

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність пам'яток культури та історії	Високий процент імігрантів

Наявність рекреаційних ресурсів	Висока цінова політика
Дозволений дикий кемпінг	Холодний клімат , нестача тепла.
Розвинена туристична інфраструктура	Пандемія Covid-19
Стабільна економічна система в країні	Інтенсивні програми турів
Можливості	Загрози
Можливість розвивати екотуризм	Посилення карантинних обмежень.
Вихід на нові туристські ринки (зокрема зростання популярності на китайському ринку)	

SWOT-аналіз індустрії туризму Фінляндії

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність потужних туристичних ресурсів	Висока цінова політика
Достатня кількість історико-культурних пам'яток	Висока кількість емігрантів
Розвинена економіка	Пандемія Covid - 19
Високий рівень сприяння розвитку туризму зі сторони держави	Холодна країна. Недостача сонячного тепла та світла
Високий рівень розвитку туристичної інфраструктури	Пандемія Covid - 19

В цих трьох країнах Скандинавії можна виділити більше спільних проблем. Їх недоліком є досить високі ціни на проживання, харчування та відпочинок у цілому. Тури до цих країн є досить популярними та інтенсивними, по рівняно з іншими країнами. Велика кількість імігрантів, обумовлена тим, що їх приваблює стабільний спосіб життя країни. Та проблема заключається у тому, що тільки невеликий відсоток мігрантів починає працювати, інші отримують прихисток та отримують соціальні виплати. Тим і створюючи міграційну кризу. В такій ситуації, громадянини країни опиняються в менш захищеному стані ніж мігранти. Яка б стабільна економіка не була у Норвегії, Фінляндії та Швеції. Пандемія Covid-19 нанесла немалих збитків країнам та їх економічному становищу. Є потреба у відновленню туристичного бізнесу.

3.2. Підвищення конкурентоспроможності та перспективні напрямки розвитку туризму

Країни Скандинавії є живими прикладами конкурентоспроможної та інноваційної економіки, незмінно лідируючи в рейтингах конкурентоспроможності світової економіки, складених Всесвітнім економічним форумом. На відміну від більшості європейських країн, які мають такі ж широкі та універсальні системи соціального забезпечення, але стикаються з серйозними політичними та соціально-економічними проблемами, скандинавські країни зберігають потужний імпульс розвитку. Це зумовлено поєднанням унікальних умов скандинавських країн – егалітарних історичних традицій, політичних компромісів у суспільстві щодо основних питань національного розвитку, високої соціальної згуртованості та колективізму. Не менш важливою умовою економічної конкурентоспроможності скандинавських країн є їх ефективна трансформація в нових умовах.

На початку XXI ст. туристичний ринок скандинавських країн перетворився з ринку продавця на ринок покупця слідом за тенденцією

розвитку інших секторів економіки. Це означає, що підприємства повинні приділяти більше уваги різноманітним смакам споживачів при виробництві туристичних продуктів. Якщо спочатку туристичні продукти були в основному неспеціалізованими і мали ті самі характеристики масового туризму, то поточні та майбутні туристичні продукти повинні бути не тільки диверсифікованими, але й адаптуватися до тенденції розвитку туристичного попиту, тобто короткострокових подорожей кілька разів протягом року. З цією метою скандинавські країни створюють нові концепції залучення туристів. Тематичні парки відіграють тут важливу роль як туристичний продукт для внутрішнього та міжнародного туризму. Тому туризм у новому тисячолітті стане важливим фактором розвитку людства в цілому і світової економіки зокрема.

Багато країн світу, особливо скандинавські країни, впроваджують національну політику у сфері рекреації, яка відображається в національних і регіональних планах економічного розвитку, розвитку туризму. Такі програми впроваджуються для створення конкурентоспроможного національного туризму та рекреаційних послуг на світовому ринку, і які можуть забезпечити задоволення усіх туристичних потреб вітчизняного населення та мешканців інших країн у найбільшій мірі, а також всебічний розвиток регіону із збереженням екологічної рівноваги та культурної спадщини [[http://zt.knute.edu.ua/files/2015/5-6%20\(82-83\)/5.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2015/5-6%20(82-83)/5.pdf)]

До пандемії туризм був важливим сектором економіки Фінляндії. У 2017-19 рр. міжнародний туристичний попит зростав швидше, ніж в інших секторах, щорічно приблизно на 8%. У 2019 році сектор безпосередньо забезпечив 133 200 робочих місць (5,8% від загальної зайнятості) і підтримав 28 500 підприємств. Війна Росії в Україні, а також невизначеність, пов'язана з COVID-19, викликали нові занепокоєння відновлення та зростання фінського туристичного сектора. Згідно з останнім прогнозом, рівень міжнародних прибуттів 2019 року буде досягнутий у 2024 році.

Ключова місія національної туристичної політики Фінляндії полягає в забезпеченні того, щоб туризм розвивався як відповідальний і зростаючий сектор, який створює добробут і робочі місця протягом року. Основна мета Стратегії – зробити Фінляндію найбільш стійким напрямком туризму в скандинавських країнах. Стратегія визначає чотири пріоритети для сприяння сталому зростанню та оновленню туристичного сектору: i) підтримка сталого розвитку; ii) реагування на цифрову трансформацію; iii) покращення доступності; і iv) забезпечення операційного середовища, яке підтримує конкурентоспроможність. Фінляндія підтримує відновлення та забезпечує передумови для довгострокового розвитку сектору, приділяючи увагу всім вимірам стійкості – економічному, екологічному, соціальному та культурному – разом із підтримкою ініціатив цифровізації та управління даними

Business Finland – організація, що об'єднує всі послуги, пов'язані з просуванням фінансування інновацій, експорту, інвестиції та туризму. Мережа Team Finland об'єднує всі фінансовані державою послуги інтернаціоналізації, від консультацій до фінансування. Business Finland є частиною цієї мережі. Visit Finland є підрозділом Business Фінляндії та отримує своє фінансування з державного бюджету. Visit Finland — це національна експертна організація, відповідальна за просування Фінляндії як туристичного напрямку, підтримку фінських туристичних компаній у інтернаціоналізації та розробці, продажу та маркетингу високоякісних туристичних продуктів. Visit Finland і індустрія туризму проводять спільні продуктові кампанії та організують ознайомчі поїздки для іноземних туроператорів і ЗМІ.

Visit Finland розробляє національні індикатори сталого туризму в рамках національної програми Sustainable Travel Finland, орієнтованої на туристичні компанії та напрямки для підтримки їх зусилля щодо сталого розвитку (вставка 3.13). Розробка індикаторів здійснюється в тісній співпраці з фінським сектором туризму.

Завдяки успішній політиці уряду Фінляндії щодо соціальної політики та високих зарплат громадяни країни відчують себе у безпеці та можуть бути впевненими у своєму майбутньому. Саме туристи найбільше відчують високі ціни на товари та послуги. Це одна з найбільших проблем в країні. Основних недоліків виявити важко, оскільки країна дбає про своїх громадян, екологію, стабільність, тому прагне створити позитивний імідж на міжнародній арені, який зможе залучити іноземні інвестиції та туристів.

Щодо перспектив розвитку індустрії туризму, варто зазначити, що згідно з управлінням статистики Фінляндії очікується збільшення кількості іноземних туристів, оскільки країна почала проводити активну політику щодо залучення мандрівників з інших країн, щоб відповідно збільшити кількість доходів від туризму і забезпечити зростання кількості робочих місць у сфері туризму.

Екотуризм є перспективним напрямком у Фінляндії, який привабить іноземних туристів, оскільки поширення COVID-19 змінило ставлення людей до подорожей. Вони не хочуть їхати в багатолюдну країну і ризикувати своїм здоров'ям, а враховуючи, що Фінляндія - екологічно чиста країна з невеликою кількістю населення, великою кількістю національних парків і розвиненими пішохідними маршрутами, то вона має ще більше переваг.

В останні роки така галузь туризму як курортно-санаторне лікування, досягла значного прогресу. Лікуватися на фінських курортах наразі не тільки популярно, але й престижно. Таких лікувальних центрів 25, багато з них розташовані в мальовничих куточках країни, де створені всі умови для лікування та відпочинку. Серед курортних готелів найбільш відомими є Syrena Water Park, Eden Resorts, Lapinniemi Resort, Tropiclandia Resort, Sani-Fani Park і Imatra Health Resort.

Спортивний туризм у Фінляндії включає катання на лижах у горах, сафарі на снігоходах, катання на оленях, собачих упряжках та фінських санях, риболовлю, прогулянки на снігоступах. Протягом зими організовуються різноманітні спортивні змагання, одноденні та багатоденні

походи. Є можливість займатися «незимовими» видами спорту – більшість курортів і готелів мають криті корти для гольфу, бадмінтону та тенісу, а також тренажерні зали та боулінг.

В останні роки лісовий гольф стає все більш популярним серед туристів. Поле для гольфу має багато фарватерів і високих відгалужень, що дозволяє бити по м'ячу з великої відстані.

Знайомство з Фінляндією у велотурі з кожним роком приваблює все більше прихильників. Також у Фінляндії популярний піший туризм. У районі Кюмі знаходиться національний парк «Реповесі» і прилеглий лісовий заповідник «Гриф», де глухі суворі ліси, кам'янисті, ялинові та соснові болота, прозорі озера створюють прекрасні місця для походів.

Прогулюючись лісовими стежками, можна зустріти людей з лижними палицями, які займаються скандинавською ходьбою, особливим видом спорту, винайденим у Фінляндії. Автомобіль без двигуна для спуску фінськими пагорбами— ідеальна іграшка для любителів гострих відчуттів, які хочуть випробувати свої сили.

Парк розваг FlowPark пропонує різноманітні активні розваги. Є спеціально обладнаний маршрут через ліс зі страховкою. «Вільні, як птахи в небі!» – фіни називають цей стан душі «флоу» [6, 8].

За останнє десятиліття економічний внесок туристичного сектора Норвегії значно зріс, сягнувши 127,4 млрд норвезьких крон у 2019 році, що становить 3,6% від загального ВВП. Туризм також став значним роботодавцем, особливо в сільській місцевості. У 2019 році в секторі було понад 182 800 штатних робочих місць, що становить 7,4% від загальної зайнятості. Внутрішній туризм, як для відпочинку, так і для ділових цілей, завжди домінував у туристичному секторі. Норвегія прогнозує відновлення в'їзного туризму до років до пандемії у 2023 або 2024 роках.

Декілька регіонів (і деякі муніципалітети) мають власні стратегії для туризму та надають фінансову підтримку своїм регіональним і місцевим організаціям управління напрямками. Регіональна реформа, започаткована у

2020 році, надала округам нові ролі та розширила відповідальність, а також, як очікується, забезпечить більш ефективну структуру вирішення міжгалузеві проблеми на користь індустрії туризму, яка взаємодіє з багатьма секторами та зацікавленими сторонами в межах регіональних кордонів та поза ними.

У 2020 році Норвегія розробила національну туристичну стратегію до 2030 року – Big Impact, Small Footprint(Великий вплив, малий слід). Процес розробки Стратегії було завершено у співпраці з широким колом зацікавлених сторін. Стратегія має на меті встановити ряд заходів для забезпечення розвитку більш сталого та прибуткового туристичного сектору до 2030 року.

Спираючись на стратегію «Big Impact, Small Footprint» , Норвегія наголошує на стійкості на рівні дестинацій і компаній. Мета – зменшити негативні довгострокові наслідки пандемії і створити більше робочих місць у сфері туризму. До конкретних заходів, які уряд включив до Стратегії :

- Запуск пілотної програми для сталого туризму, підтримки місцевої природи та управління навколишнім середовищем, а також подорожей без викидів до та з Норвегії.
- Розробка національної системи сертифікації місцевих і регіональних гідів у співпраці з відповідними організаціями.
- Забезпечення створення цінностей та відповідних засобів на місцевому рівні шляхом надання можливості муніципалітетам запроваджувати туристичні внески (варіант туристичного збору).
- Допомога норвезьким туристичним компаніям у їхніх контактах з міжнародними туристичними онлайн-агенціями.
- Подальша розробка схеми національних туристичних доріг
[https://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/oecd-tourism-trends-and-policies-2022_a8dd3019-en]

Прерогативою розвитку є просування місцевої їжі, культури та традицій як основної конкурентної переваги при створенні туристичних продуктів. Це насамперед відіграє важливу роль в інтеграції природного якісного способу життя мешканців і туристів. В останні роки особливо швидко розвиваються сільськогосподарські підприємства, пов'язані з туризмом. Тому у процесі формування рейтингів великих підприємств, які підтримуються державою, саме цей тип підприємств займає перше місце.

У Норвегії представлено практично всі можливі види туризму. Це екскурсійні тури, гірськолижний спорт, багато видів активного дозвілля (риболовля, полювання, походи та скелелазіння, верхова їзда тощо) та екстремальний туризм (рафтинг, дайвінг, сноуборд, гірські лижі). Серед екзотичних видів туризму варто відзначити сафарі-парки, участь в яких дозволить глибше пізнати фауну Норвегії. Норвегія має добре розвинену туристичну інфраструктуру. Ця сфера господарської діяльності поступається лише видобутку нафти, рибальству і деревообробці

Найвідоміший бальнеокліматичний курорт Норвегії - Мудум. Він розташований на захід від Осло, поблизу озера Тюріфьорд. Основні лікувальні фактори курорту - це м'який океанічний клімат (середня температура січня +2 градуси) і залізисті води мінеральних джерел. На південь від Мудума (в області Вестфолл), на західному березі затоки Бохус Північного моря, розташовані приморські кліматичні і бальнеогрязьові курорти Саннефіорд і Ларвік, на яких застосовують мінеральні ванни (хлоридні натрієві води мінеральних джерел, що містять сульфід), грязелікування і морські купання. У затоці Бохус, на острові Ханке, розташований ще один знаменитий курорт, що має однойменну з островом назву. Ханке захищений горами від сильних

Найвідомішим бальнеологічним курортом Норвегії є Мудум. Він розміщується на захід від Осло, біля озера Тюріфьорд. Основними лікувальними факторами курорту є м'який морський клімат (середня температура січня +2 градуси) залізисті мінеральні води з джерел. На південь

від Мудума (регіон Вестфолл), а це вже західне узбережжя затоки Бохус у Північному морі, знаходяться приморські кліматичні і бальнеологічні курорти Саннефіорд і Ларвік, де для лікування практикують використання мінеральних ванн (хлоридно-натрієва вода з сульфдаи), грязелікування та морські купання. Інший відомий курорт, який носить таку ж назву, як і острів, розташований в затоці Бохус на острові Ханке, що захищений від сильних вітрів великими хвойними лісами.

Як екстремальний вид туризму дайвінг стає все більш популярним у країні. Одне з найцікавіших занурень на західному узбережжі Норвегії – це Норвезьке море, де завдяки теплій течії Гольфстрім воно не замерзає взимку. Дайвінг-центр «Arctic Dive Resort» прекрасно обладнаний для занурень в екстремальних умовах. Розміщення відбувається в обладнаному усім необхідним будинку на березі фіорду [11].

Швеція займає перші місця серед країн до якої приїзжають туристи з Європи.

Отже, в Скандинавських країнах туризм розвивається в усіх сферах туристичної діяльності, як на рівні державних структур, так і у сфері формування туристичного бізнесу, ведеться пошук нових форм роботи, розширюється сфера пропозиції та поглиблюється власна спеціалізація.

Можна стверджувати, що кожен вид туризму, що представлений в Скандинавських країнах, наділений своєю унікальністю та має свої особливості. Слід також зауважити, що кожен вид туризму необхідно ретельно планувати, розвивати та організовувати. Необхідно враховувати потреби, інтереси та особливості учасників туризму.

Попит на подорожі та туризм визначається як ринковими механізмами (попит туристичні, екскурсійні та інші послуги, пропозиція цих послуг та їх розподіл), так і екзогенними чинниками, які першочергово безпосередньо не пов'язані з туризмом, але значно впливають на ступінь і форму попиту на туристичну діяльність.

Важливо відзначити, що не всі особливі характеристики клієнта можуть визначати наявність відповідних типів туру. Але з іншого боку, врахування цих характеристик цілком може дозволити нам відкрити нові види туризму. Важливою особливістю етапу розвитку та організаційної форми сучасного туризму є проникнення в туристичний бізнес компаній, пов'язаних з транспортом, торгівлею, промисловими банками, страхуванням тощо. Подальший динамічний розвиток міжнародних туристичних зв'язків призвів до створення численних міжнародних організацій, які допомагають краще організувати міжнародні економічні відносини в цій галузі.

Визначення рівня конкурентоспроможності країн на міжнародному туристичному ринку є надзвичайно актуальним науково-практичним завданням, яке може забезпечити напрями та умови подальшого розвитку туризму як в Україні, так і в інших країнах світу. Слід зауважити, що туристична конкурентоспроможність країни не гарантується автоматично наявністю певних унікальних туристичних ресурсів (природно-рекреаційних, культурно-освітніх чи навіть штучно створених видів діяльності тощо). Крім ресурсів країни, необхідно створити привабливі умови для розвитку туризму та оцінити рівень його розвитку. Вплив для туризму неодмінно грає розвиток урбанізації. Через правильно поставлені цілі країни, зростає прагнення людей до здорового екологічного світу. Прекрасна природа та ресурси країни, спонукають бажати відпочивати та оздоровлюватись саме тут. Країна приваблює туристів світу, які з кожним роком все більше відвідують країну. Крім пізнавального та екологічного туризму, у Швеції популярні й інші його види. Діловий туризм найпопулярнішим є у Столиці. Ділові особи чи то представники фірм приїжджають на конференції. Після чого їм пропонують пакети послуг, гідів та ознайомлення з містом. Гірськолижний туризм у Швеції щорік приваблює відпочиваючих приїжджати сюди. Навіть не дивлячись на високі ціни, туристи тут платять за якість, комфорт та обслуговування курортів. Розвиток гірськолижного туризму тут на вищому рівні.

3.3 Активізація співпраці в сфері туризму між країнами Скандинавії та Україною.

Туристичні потоки між Україною та Скандинавськими країнами ніколи не вирізнялись значною інтенсивністю. Однак значна частина українців за наявності фінансової можливості охоче відвідала хоча б одну з цих країн. Даний регіон як відлякує суровістю кліматичних умов, так і манить своєю унікальністю та ідентичністю.

За даними Державної служби статистики України у 2017 році лише 100 українців відвідали хоча б одну із скандинавських країн [3]. Таку мізерну кількість туристів можна пояснити тим, що Україна не мала прямого авіасполучення з Скандинавськими країнами і щоб потрапити туди необхідно здійснити хоча б одну пересадку у якійсь з європейських країн, а це викликає побоювання, незручності тощо. Сухопутний шлях є довгим та на його додання потрібно витратити значну кількість часу, ретельно спланувати місця зупинок, відпочинку по дорозі. Саме з цих причин більшість українців віддавали перевагу іншим туристичним DESTINATIONAM.

Далеко не усі туристичні фірми беруться за тури у ці три країни Скандинавії. Та за довоєнні роки їх чисельність дедалі більше зростала, не дивлячись на високі ціни турів. Українські туристичні фірми вміють заохотити туристів, розробляючи насичені та цікаві тури .

Пропоную розробку власного туру до однієї з країн Скандинавського півострова. Мій вибір зумовлений власними вподобаннями перш за все. Вважаю, що у цій крвiні наявність таких унікальних об'єктів, як фьорди не можуть залишити байдужими туристів з різних куточків світу. Тур до Норвегії під назвою « Величні Фьорди». Сподіваюсь, що після нашої перемоги у російсько-Українській війні швидко відновить транспортне авіаційне сполучення між нашою державою та іншими європейськими країнами і такі подороді будуть доступними для переважної більшості українців.

Тур розрахований на 12 туристів

Програма туру «Величні Фьорди»

День 1	Приліт в Осло. Трансфер від аеропорту до готелю. Розміщення у 4*готелі «Voksenasen». Пішохідна екскурсія з гідом по місту .Вільний час . Екскурсія по музею «Історії та культури»
День 2	Сніданок. Екскурсія на кораблику «Согнефіорд» Вільний час. Автобусна поїздка до Фломської залізниці. Екскурсія та водоспад Кьосфосен.
День 3	Сніданок. Виселення з готелю . Поїздка до «Язика Троля» . Пішохідна екскурсія . Спуск до долини водоспадів. Знаменитий водоспад «Лоттефосен».
День 4	Повернення до Осло. Екскурсія по «Королівському палацу» Вільний час. Виїзд до аеропорту та повернення додому.

Вартість туру при двомісному розміщенні в готелі 4* за одну особу - 1167 EUR Загальна вартість туру $1374 \text{ EUR} * 12 = 16488 \text{ EUR}$ У вартість туру включено: проживання у готелі 4*; харчування сніданки у готелі; екскурсія Осло, екскурсія на кораблику, «Музей історії та культури» включаючи пішохідну прогулянку Старим Містом, автобусний трансфер та екскурсія в «Королівським палацом» . Трансфер від готелю до аеропорту.

У вартість туру не включено: переліт Львів–Осло-Львів від 180 EUR; вхідні квитки за програмою; додаткові екскурсії; особисті витрати, чайові.

Данний тур чудово підходить для любителів історії та культури . Також приємні враження відпочиваючим залишить неймовірні Фьорди та природа країни.

ВИСНОВКИ ДО 3 РОЗДІЛУ

Країни Скандинавії є живими прикладами конкурентоспроможної та інноваційної економіки. Тематичні парки відіграють тут важливу роль як туристичний продукт для внутрішнього та міжнародного туризму. Тому туризм у новому тисячолітті стане важливим фактором розвитку людства в цілому і світової економіки зокрема. Всі три країни об'єднує розвиток екотуризму та стабільний економічний стан. Скандинавські країни, впроваджують національну політику у сфері рекреації, яка відображається в національних і регіональних планах економічного розвитку, розвитку туризму. Такі програми впроваджуються для створення конкурентоспроможного національного туризму та рекреаційних послуг на світовому ринку, і які можуть забезпечити задоволення усіх туристичних потреб вітчизняного населення та мешканців інших країн у найбільшій мірі, а також всебічний розвиток регіону із збереженням екологічної рівноваги та культурної спадщини. У країнах стає популярним подієвий та діловий туризм. Виправданні ціни країн, обумовлюють попит на них. Розвиток не тільки екстремального чи пізнавального туризму, а й бальнеологічний відпочинок. Популярність нових видів туризму.

ВИСНОВКИ

Туризм є однією з найбільш швидкозростаючих економік світу. Це не тільки означає що економічне зростання зростає, але також що більше мандрівників вимагають більшої різноманітності, нових напрямків знайомства із визначними пам'ятками, а також прагнуть нових відчуттів та досвіду. З огляду на ці зміни, туристів все важче задовольнити і це завдання вже сьогодні є досить складним. Країни Скандинавського півострова володіють унікальними природними туристичними ресурсами, високим рівнем життя населення та прекрасно розвинутою інфраструктурною туристичною складовою.

У магістерській роботі розкриті наступні завдання:

1. Здійснено аналіз географічного положення країн Скандинавського півострова, зацентровано увагу на його унікальності, наявних природних особливостях території з незвичними для туристів кліматичними умовами, що формують специфічний, однак привабливий та у деякій мірі унікальний туристичний клімат регіону з-поміж інших європейських субрегіонів. Негативними рисами геоположення країни є висока вартість турів тощо. Природне середовище все частіше розглядається як актив для національного туристичного бренду стратегії та для економічного розвитку й розбудови регіонів і місцевих громад кожної із країн Скандинавського півострова. Високий рівень соціально-економічного розвитку країн, досконала податкова політика дозволяє отримувати високі прибутки від туристичної галузі та значну частину отриманих коштів вкладати у розбудову тієї ж туристичної інфраструктури. Високий рівень доходів населення країн регіону та популяризація туризму серед місцевих жителів сприяє розвитку внутрішньо регіональних туристичних напрямків.

2. Країни Скандинавського півострова володіють потужним туристичним потенціалом. Природні умови посприяли формуванню тривалого й стійкого снігового покриву на курортах Скандинавських гір. Кожна з країн регіону має багату історико-культурну спадщину, яка

зосереджена у як у великих містах так і у незначних за чисельністю населення, але відомих у туристичному плані поселеннях. У Норвегії та Швеції зокрема, збереглися старовинні фортеці, собори і палаци, на території Стокгольма і його навколишніх районів знаходяться 10 королівських замків. Усі вони є відкритими для відвідування туристів та використовуються часто у подієвому туризмі для проведення різноманітних виставок, фестивалів, ділових зустрічей та вечірок тощо. В країнах збереглися старовинні фортеці, собори і палаци ще часів вікінгів.

3. На території Скандинавських країн розвивається пізнавальний туризм різних напрямків, зокрема об'єктами пізнання є як природні явища – північне сяйво, морські подорожі до норвезьких фіордів, так і історико-культурні й архітектурні об'єкти що зосереджені переважним чином у містах регіону. Також розвинутим є рекреаційний, оздоровчий туризм. На особливу увагу заслуговує спортивний туризм. Так у Норвегії зародився лижний туризм, саме тут свого часу винайдені лижі для катання по гірських схилах. Фінляндія та Швеція також мають досить густу сітку гірськолижних курортів із трасами різної складності. Зародився й швидкими темпами поширюється опствіту й трекінговий туризм. Однак, екологічний та рекреаційний туризм у багатьох частинах скандинавських країн в основному обмежувався літнім сезоном, розвиток гірськолижного спорту та полярних напрямків приваблює більше відвідувачів у зимовий сезон.

4. Країни Скандинавського півострова володіють сучасною туристичною інфраструктурою, чудовими внутрішніми і зовнішніми комунікаціями та висококваліфікованими працівниками сфери послуг. У В Регіоні розвиненою є транспортна інфраструктура, що сприяє мобільності населення та збільшенню туристичних прибуттів з інших країн. У регіоні Швеції функціонує близько 250 аеропортів, 100 із них обслуговують регулярні цивільні та чартерні авіарейси Найбільші аеропорти розміщені в Стокгольмі («Арланда»), Гетеборзі («Ландветтер»), Мальме («Стуруп»), Осло та Гельсінкі. Також добре розвинений залізничний транспорт,

прокладені швидкісні залізниці, особливо в центральних та південних районах досліджуваних країн. Шведська залізниця є профілюючою та з'єднує залізничні мережі Норвегії та Данії. Скандинавські дороги у переважній більшості є швидкісними та вирізняються дуже високою якістю та надійністю. Майже всі дороги населених пунктів та поблизу них обладнані спеціальними велосипедними доріжками, що зумовило популярність даного виду транспортного засобу та розвитку велосипедного туризму у регіоні. Велосипед можна взяти напрокат в одному з прокатних пунктів або через місцеві туристичні бюро. У регіоні на високому рівні надіють послуги розміщення та харчування. Популярності окрім класичних готелів набули додаткові заклади розміщення: різні види кемпінгів у тому числі й глемпінги.

5. Проведений SWOT- аналіз дозволив визначити нам сильні та слабкі сторони туризму країн Скандинавського півострова. До перших належать: наявність туристичних ресурсів та рекреаційних зон, достатня кількість історико- культурних пам'яток, природних об'єктів, розвинена економіка, сприяння у розвитку туризму органів державного управління. До слабких сторін можемо віднести відносно нетривалий туристичний сезон для окремих видів туризму, висока цінова політика, збільшення кількості мігрантів.

Пріоритетними є екологічний туризм та всялякі сприяння у його розвитку з боку держав, однак останнім часом все більше уваги приділяється сталому розвитку у туризмі.

Останнім часом країни Скандинавського півострова зазнали стрімкого зростання кількості відвідувачів, що у свою чергу має негативний вплив на екологічну складову країн: скупчення людей, шкода навколишньому середовищу, дорогі рятувальні роботи у зимовий період часу у гірській місцевості, перевантаження громадської інфраструктури – все це негативні наслідки .

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт ЮНЕСКО Інтернет джерело
<https://conf.krok.edu.ua/UNESCO/UNESCO2020/rt/printerFriendly/347/0>
2. Бібліотека туризму Інтернет джерело
<https://infotour.in.ua/voskresensky211.htm>
3. Національні парки Скандинавії Інтернет джерело
https://tourlib.net/statti_ukr/bilogolova.ht
4. Стан та розвиток екологічного туризму»
<http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/1887/%d0%93%d1%83%d1%80%d1%96%d0%bd%d0%b0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Національні парки Фінляндії Інтернет джерело»
(<https://planetoskop.com/uk/podorozhi/fins-ki-natsional-ni-parky-korotkyy-hayd/>)
6. Досвід Фінляндії з історико-культурного туризму Інтернет джерело Н.Терес <http://ethnic.history.univ.kiev.ua/data/2018/55/articles/23.pdf>
7. Історико-культурна спадщина Інтернет джерело
<https://gj.journal.kspu.edu/index.php/gj/article/view/28/26>
8. «Терлоїї та особливості національного брендингу країни» Інтернет джерело <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=757>
9. Країнознавчий та міжнародний туризм Інтернет джерело
https://eprints.oa.edu.ua/8357/1/NZ_stud_Krajinoznavstvo_i_mizhn_turyzm_Vyp_8_web.pdf
10. Інтернет джерело «Специфіка фінансування та сприйняття розвитку туристичної галузі у Скандинавських країнах» http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/34_2020ua/14.pdf
11. Інтернет джерело
https://knowledge.allbest.ru/sport/3c0a65635a3ad68b4c53a89521316c26_3.html
12. Інтернет джерело https://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/oecd-tourism-trends-and-policies-2022_a8dd3019-en

13. Мальська М. П. Країнознавство: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К. : Центр учб. літ-ри, 2012. – 528 с.
14. Кривонос, Р. А. (2017) Швеція. In: Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа / науковий редактор 1-го тому А.Г. Бульвінський // Країни світу і Україна : енциклопедія : в 5 т. / редкол. : А.І. Кудряченко (голова) та ін. ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». – Київ : Видавництво «Фенікс», 2017, с. 188-208.
15. Лагом : шведські секрети щасливого життя / Л. А. Екерстрьом. Пер. Наталія Лавська. – К. : КМ-БУКС, 2018. – 192 с.
16. Список об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО у Швеції URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Список_об%27єктів_Світової_спадщини_ЮНЕСКО_у_Швеції
17. Історія ІКЕА. Бренд, що закохав у себе світ / Інгвар Кампрад, Бертіл Торекул ; пер. Оксана Кацанівська. - К.: Наш Формат, 2018. - 332 с
18. Конституції країн світу: королівство Бельгія. Федеративна Республіка Німеччина. Королівство Швеція. - Київ : ОВК, 2021. - 370 с.
19. Іміграція в Швеції. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/Іміграція_до_Швеції
20. Підвищення іміджу Швеції . URL : <https://ec.europa>
21. Пол, Джон (06.07.2016). «Олімпіада органічної продукції 2016: глобальні індекси лідерства в органічному сільському господарстві». Журнал соціальних наук і наук про розвиток. 79–87 С